

BUDAPEST I. KERÜLET
BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

Előterjesztés
Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének
2020. július 16. napján tartandó ülésére
Magyar Máltai Szeretetszolgálat 2019. évi szakmai és pénzügyi beszámolójának
megtárgyalására és elfogadásáról

A képviselő-testületi ülés formája: nyílt ülésen tárgyalandó
Elfogadásához szükséges többség: egyszerű többség
Az előterjesztést tárgyalja: Népjóléti, Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság

Az előterjesztésért
felelős:

Szincsák István
népjóléti csoportvezető

Az előterjesztés
tárgyalásra alkalmas:

dr. Tarjányi Tamás
jegyző

Az előterjesztést a képviselő-
testület ülésére benyújtom:

Váradiné Naszályi Márta
polgármester

1. ELŐTERJESZTÉS

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 86. §-ában foglaltak alapján a fővárosi kerületi önkormányzatnak biztosítani kell többek között az étkeztetést, házi segítségnyújtást, idősek nappali ellátását, hajléktalan személyek átmeneti szállását.

A települési önkormányzatok ellátási kötelezettsége a település lakosságára, valamint a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanokra terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében más önkormányzattal közösen tartják fenn, vagy az intézménnyel nem rendelkező önkormányzattal kötött szerződésben a fenntartó az ellátást más önkormányzat lakosaira kiterjedően is vállalta.

A helyi önkormányzat ellátási kötelezettségének a szociális szolgáltatást nyújtó szolgáltató, intézmény fenntartásával, vagy szolgáltatót, intézményt fenntartó önkormányzati társulásban történő részvétellel, vagy szolgáltatót, intézményt működtető fenntartóval létrejött – a szociális szolgáltatás nyújtásának a helyi önkormányzattól vagy a társulástól történő átvállalásáról szóló – 90. § (4) bekezdése szerinti megállapodás, illetve ellátási szerződés megkötésével tehet eleget.

A Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) a hajléktalan ellátást érintő Sztv.-ben előírt feladatait a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal 2003. január 1. óta fennálló ellátási és együttműködési szerződésben foglaltak szerint látja el, továbbá a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi ellátást biztosító feladatait 2005. október 1. napjától fennálló ellátási szerződésben foglaltak szerint biztosítja.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat feladata, hogy a hajléktalan személyek részére biztosít lehetőséget a nappali tartózkodására, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Az utcai szociális munka keretében az Önkormányzat közigazgatási területén tartózkodó hajléktalan személyek helyzetének javításának érdekében az életkörülményeik figyelemmel kísérése, ellátásuknak kezdeményezése, továbbá a szükségés intézkedések megtétele.

A nappali ellátást, illetve az utcai szociális munkát a hajléktalan személyek részére az I. kerületi Utcai Gondozó Szolgálat a 1013 Budapest, Feszty Árpád utca 6. szám alatt biztosítja.

Az Szt. 65/A. §-a rendelkezik a közösségi ellátások közül a szenvedélybetegek lakókörnyezetükben történő gondozásáról, továbbá gyógyulásuk és rehabilitációjuk elősegítéséről.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat a szenvedélybetegnél az ellátásra szoruló személyek részére terápiás kezelést biztosít, elősegíti a szűrővizsgálatokon való részvételt, valamint életvezetési tanácsadást nyújt. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes alapon történik, amelyet Fogadó Szendélybetegek Pszichoszociális Szolgálat végez a 1016 Budapest, Csap utca 6. szám alatt.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat az ellátásra szoruló személyek részére segítséget nyújt az önálló életvitel fenntartásában, elősegíti a szűrővizsgálatokon való részvételt, valamint életvezetési tanácsadást nyújt.

Az Ellátási és Együttműködési Szerződés 3.5 pontja értelmében Magyar Máltai Szeretetszolgálat a köteles az Önkormányzat részére évente beszámolót készíteni.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Utcai Gondozó Szolgálat és a Széll Kálmán téri Nappali Melegedő és a Közösségi Ellátás megküldte a 2019. évi tevékenységéről szóló részletes szakmai és pénzügyi beszámolót, melyek jelen előterjesztés mellékletei.

A határozathozatal Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 47. § (1) – (2) bekezdés alapján egyszerű szótöbbséget igényel.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés, valamint a határozati javaslat és annak mellékletét képező Magyar Máltai Szeretetszolgálat 2019. évi tevékenységéről szóló beszámoló megtárgyalására és elfogadására.

2. DÖNTÉSI JAVASLAT

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete .../2020. (...) önkormányzati határozata a Magyar Máltai Szeretetszolgálat 2019. évi szakmai és pénzügyi beszámolójának elfogadásáról

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budapest I. kerületében végzett tevékenységéről szóló, jelen előterjesztés mellékletét képező 2019. évi szakmai és pénzügyi beszámolóját elfogadja.

3. AZ ELŐTERJESZTÉS MELLÉKLETE

1. melléklet: Magyar Máltai Szeretetszolgálat 2019. évi szakmai és pénzügyi beszámolója

2019. évi

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

**A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budapest I.
kerületében végzett tevékenységéről**

A fenntartó nevében jóváhagyta:

**MAGYAR MÁLTAI
SZERETETSZOLGÁLAT
EGYESÜLET**
KÖZÉPMAGYARORSZÁGI RÉGIÓ
1011 Budapest Bem térp. 28.
Szám: 11764009-20200817-00000000
Adósz.: 19025702-2-43

Molnár Tamás

regionális ügyvezető

I. A I. kerületi Utcai Gondozó Szolgálat

1013 Budapest, Feszty Árpád utca 6-8.

Bevezetés - Az utcai gondozó szolgálat egységei

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat kilenc Utcai Gondozó Szolgálatot működtet, amelyek elkülönült költségvetéssel, és önálló egységenként. A Máltai Szeretetszolgálat az utcai szolgálatokat a 2015-től három egységre bontva, intézményekhez kötötten működteti. Ezek az intézményeink a Rimaszombati utcai Nappali Melegedő (ellátási területe a XI. kerület, a XXII. kerület illetve, Budaörs és kistérsége), a Miklós utcai Integrált Hajléktalanellátó Központ (ellátási területe a III. kerület), illetve a Feszty utcai Utcai Gondozó Szolgálatok és Budai Diszpécsterszolgálat (ellátási területe a XII. kerület, az I. kerület és a II. kerület).

1. Működési és tárgyi feltételek

Az utcai szolgálatok székhelye az I. kerület Feszty Árpád utca 6-8. sz. alatt található, az intézmény jól megközelíthető, központi helyen van, a Déli pályaudvar mellett. Két irodahelyiséggel rendelkezik, az egyik az utcai szolgálatok saját irodahelyisége, a másik pedig egy ügyfélfogadó. Az irodák egy épületegység részét képezik: azonos címen ott található még a Máltai Szeretetszolgálat Átmeneti Gondozó Háza, valamint a Máltai Szeretetszolgálat Krisztinavárosi Hajléktalan Centruma, ami éjjeli menedékhely és nappali melegedőt foglal magában. Minden intézmény külön bejárattal, de közös udvarral rendelkezik.

Az utcai gondozó szolgálat irodája könnyen elérhető az észak budai területen élő hajléktalan emberek számára, a területen kívüli munkához, az ügyintézéshez helyben az ügyfélfogadó irodában van lehetőség.

Az utcai szolgálatok rendelkeznek a munkavégzéshez elengedhetetlen tárgyi feltételekkel:

- A szolgálat rendelkezik megfelelő irodahelyiséggel, ahol az adminisztratív tevékenység végezhető, a dokumentáció őrizhető;
- Minden egység külön telefonnal ellátott, amelyet az irodahelyiségen kívül, területen is tudnak használni (három mobiltelefon áll rendelkezésre), valamint az iroda közvetlenül városi vonalon is elérhető;
- Három számítógép, internetes elérhetőség is van az irodában, valamint az ügyfélfogadóban is;
- Fénymásolóval és nyomtatóval is felszerelt az irodánk;
- A területen végzett tevékenységhez pedig két személygépkocsi áll rendelkezésre a szolgálatok számára, amelyek alapvető felszereltsége, kialakítása alkalmas arra, hogy a területen élő hajléktalan embereket tudja szállítani, illetve a téli krízisidőszakban megfelelő ellátást tudjon számukra biztosítani;

- Az utcai szolgálatok a működéshez elengedhetetlen egészségügyi és higiénés felszereléssel is rendelkeznek, amelyeket egy külön egészségügyi raktárban tudnak elhelyezni
- Minden szolgálat számára az irodahelyiség mellett közvetlen egy raktár is található, amelyben az utcai munka során használatos ruházati felszerelést, élelmiszert, takarót tárolhatnak.

A szolgálatok számára **három gépkocsi** állt rendelkezésre folyamatosan: egy *Dacia Duster* típusú gépkocsi, valamint két *Dacia Dokker* típusú személygépkocsi.

2. Az utcai gondozó szolgálatok általános bemutatása és működése

Minden szolgálat székhelye a 2013. évi működési engedély alapján, amely működési engedélyt 2016. év őszén meghosszabbítottak 2020. november 30-ig: Budapest I. kerület, Feszty Árpád utca 6-8. szám. Az Utcai Gondozó Szolgálatok külön költségvetéssel, önálló gazdálkodási egységként működnek. Minden ellátási területen két utcai szociális munkás dolgozik.

2.1. Az utcai szociális munka ellátotti köre, feladata

Az ellátottak köre minden esetben, a szociális törvényben és a hozzá kapcsolódó rendeletekben meghatározott ellátotti kör, vagyis az említett kerületekben utcán vagy közterületen tartózkodó az intézményi ellátásokkal szemben bizalmatlan, vagy azokat igénybe venni nem kívánó hajléktalanok azok, akik az általunk nyújtott szolgáltatásokat igénybe veszik. A budai terület sajátosságaiból következően klienseink közé tartoznak a magukat hétvégi házakban, üres telkeken, erdős részeken meghúzó, vagy éppen telepeken, kolóniákban élő hajléktalanok is. Természetesen lehetőségeinkhez mérten segítséget nyújtottunk azokban az esetekben is (ezek viszonylag kis számban fordultak elő) amikor nem klasszikus értelemben vett utcai hajléktalan szorult segítségre (menekült-szerű esetek, családi konfliktusok miatt utcára került emberek, stb).

A gondozószolgálatok feladata, a törvényi előírások alapján az ellátási területeken életvitelszerűen élő és tartózkodó hajléktalanok utcai szociális gondozása, komplex segítése határozza meg. A jogszabályok alapján: a területek feltérképezése, hajléktalan emberek helyszíneinek felkutatása, gondozásba vételük, ellátás kezdeményezése, szükség esetén krízisintervenció.

2.2. Az utcai gondozó szolgálatok általános működési rendje

Az utcai szociális munkások a korábbi évekhez hasonlóan a hét öt napján, folyamatos munkarendben dolgoznak, felváltva ún. délelőtti, ill. délutános beosztásban. A délelőtti ügyeleti rend **08 órától 16 óráig**, a délutános ügyeleti rend **14 órától 22 óráig** tart, ami azt jelenti, hogy 08 és 22 óra között minden esetben legalább egy, de többségében két pár (egy-egy területért felelős szociális munkás) végez utcai szociális munkát. Ez a munkarend egyaránt érvényes hétköznapokon, valamint szombat-vasárnap és munkaszüneti napokon, azzal az eltéréssel, hogy **hétfőn és munkaszüneti napokon 14 és 22 óra közötti időben** végzünk utcai szociális munkát. Ezzel a munkarenddel az utcai gondozószolgálat működése megfelel a

szociális törvényben és az I/2000 SzCsM rendeletben, valamint a mindenkori költségvetési törvényekben előírt ellátási kötelezettségeknek, nem utolsósorban pedig biztosítja a zökkenőmentes és hatékony, a kliensek érdekeit figyelembe vevő gondozást. Munkatársaink a nyolc órás napi munkaidejükből legalább öt órában terepmunkát végeznek. Az utcai gondozószolgálat működése továbbá megfelel annak a jogszabályi kötelezettségnek is, hogy krízisidőszakban (november 1. és április 30. között) a **hét öt napján 18 és 22 óra közötti időben** utcai szociális munkát végezzenek, utcai gondozószolgálatunk esetében ez a hét valamennyi napján teljesül.

A terepmunkán kívüli időben munkatársaink adminisztrációs tevékenységet végeztek, ügyeleti munkát teljesítettek, valamint részt vettek a csoport működését koordináló megbeszéléseken (teameken), valamint esetmegbeszélő csoportokon.

A krízisidőszakban (november 1. – április 30.) a működési rend kiegészül a speciális krízisidőszakban végzett krízisügyelet működési rendjének beillesztésével: hétköznapiakon **16-02 óráig**, hétvégi napokon pedig **08-02 óráig krízisautót működtettünk, mely a budai terület ellátását végezte**, vasárnapi vagy szombati napokon pedig plusz feladatként a budai ellátáson kívül még, **18-08 óra között egész Budapestet és Pest megyét ellátó krízisautó is működött.**

3. Az I. kerület általános bemutatása, közttereinek jellemzése

Ellátási területünk egyrészt Budapest I. kerületének teljes területe, másrészt Budapest II. kerületének belső területeit foglalja magában.

Az I. kerület Budapest egyik központi területe, amely minden tekintetben megkülönböztető figyelmet kap, hiszen egyedülálló középkori városrészeivel kiemelt helyet foglal el Magyarországon és a főváros történelmében és jelenkorában egyaránt. A kerület nagy része a világörökség részét képezi, ezért kiemelkedően fontos szerepet játszik Magyarország turizmusában. A kerületben számtalan nevezetes városrész, emlékhely található, amelyek minden szempontból központi szerepét tükrözik Budapestnek.

A kerület több más kerülettel határos: a XII. kerülettel, a II. kerülettel, valamint a XI. kerülettel is. Ennek alapján határozzuk meg az utcai gondozó szolgálatok illetékességi területeit is. A XII. kerülettel határos Krisztina körút, Alkotás út, Márvány utca, Győri út, Avar utca, a XI. kerületet elválasztó Hegyalja út, Somlói utca, Mihály utca, Gyula utca, Számadó utca, Szirtes út, Citadella sétány, illetve a II. kerülettel határos Vérmező út, Széll Kálmán tér, Csalogány utca határolja ezt a területet.

A kerületben lévő közterületek jelentős része műemlék vagy történelmi emlékhely, és néhány kivételtől eltekintve (Vérmező, Tabán stb.) rendkívül beépített, sűrűn lakott kerület. Emellett kizárólag park, díszpark található területen. Sűrű erdős, fás terület a Gellérthegy kivételével nincs a kerületben, ezért kunyhók, viskók egyáltalán nem fordulnak elő ellátási területünkön. Az itt élő hajléktalan emberek inkább a kisebb zugokat, félreeső sikátorokat, lépcső alatti részeket, illetve a zöld, füves, bokros területeket használják éjszakai búvóhely gyanánt. Ők zömmel pokrócot, hálóságot, matracot használnak alváshoz. A helyszínek, alkalmi fekhelyek

zömmel pokrócot, hálóságot, matracot használnak alváshoz. A helyszínek, alkalmi fekhelyek száma sok tényező függvénye: nyári időszakban több, télen kevesebb a közterületeken éjszakázó emberek száma, a lakosság elfogadása, hatóságok munkája stb.

A kerület egésze közlekedési csomópontnak számít Budapesten belül, hiszen vasúti (Déli pályaudvar), metró, busz, HÉV és villamos végállomások is találhatóak a területén vagy közvetlen mellette (Széll Kálmán tér), továbbá számos villamosmegálló és hajókikötő található itt.

Főbb csomópontok a Batthyány tér, Clark Ádám tér, Déli pályaudvar, mely az I. kerületben, illetve a környező kerületekben élő hajléktalan emberek számára rejt magában pénzkereseti és találkozási lehetőséget. Ennek tükrében főleg nappali helyszínek találhatóak ezeken a területeken. Sok esetben ezek a tényezők játszanak szerepet abban, hogy nappal ezeken a helyszíneken tartózkodó hajléktalan emberek itt keresnek maguknak éjszakai búvóhelyet, ezáltal a helyszínek többsége állandóan változik, fix pontokat a legritkább esetben lehet említeni.

4. Az ellátási területen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalan emberek által kialakított főbb helyszínek fellelhetősége és azok jellege

Az I. kerületi Utcai Gondozó Szolgálat ellátási területén elsősorban a nagyobb közlekedési csomópontok vonzáskörzetében élnek hajléktalan emberek. Ezek a területek jó jövedelemszerzési és találkozási pontként funkcionálhatnak az azokat használó hajléktalan emberek körében, ezért nem csak a helyszínen életvitelszerűen élő emberek használják, hanem nappali helyszíneként, illetve „megállóként” is szolgálnak többek számára. Ezen helyszínek alkalmasak a legjobban jövedelemszerzésre, elsősorban koldulásra, kéregetésre, újságozásra. Itt zajlanak a hajléktalan emberek közösségi együttléteik, itt osztják meg egymással információikat.

Az I. kerületi Utcai Gondozó Szolgálat ellátási területén elsősorban a nagyobb közlekedési csomópontok vonzáskörzetében élnek hajléktalan emberek. Ezek a területek jó jövedelemszerzési és találkozási pontként funkcionálhatnak az azokat használó hajléktalan emberek körében, ezért nem csak a helyszínen életvitelszerűen élő emberek használják, hanem nappali helyszíneként, illetve „megállóként” is szolgálnak többek számára. Ezen helyszínek alkalmasak a legjobban jövedelemszerzésre, elsősorban koldulásra, kéregetésre, újságozásra - az újságozás azt jelenti, hogy a Fedél nélkül c. hivatalosan megjelenő lap terjesztőiként szerzik be jövedelmüket. Többségük engedéllyel teszi ezt.

Ezen közlekedési csomópontok elsősorban a **Déli pályaudvar és környéke**, illetve a **Batthyány tér**. Ez utóbbi terület az évek során sok változást mutat. A korábban életvitelszerűen itt tartózkodó ügyfeleink java része más területre ment át - főképp a Déli pályaudvar vonzáskörzetébe, illetve a Nagy Imre térenél lévő elhagyott épület árkádjánál éjszakáznak. **Batthyány téren** leginkább nappali tartózkodást figyelhetünk meg, valamint az úgynevezett

átjáró forgalmat, melynek egyik legfőbb oka az itt található orvosi rendelőnk, amit a város különböző területeiről is rendszeresen látogatnak hajléktalanok.

A **Déli pályaudvar** és környéke folyamatosan, évek óta gyülekezőhelye a hajléktalanok embereknek. Több területről ide költöztek át az ügyfeleink, ezáltal kialakult egy kemény, összetartó csoport. Tapasztaljuk, hogy sokan vannak, akik napközbeni találkozás helyszínéül használják, főképp a közeli szállón lakók, akik reggel és este itt csoportosulnak. A szállót különböző okokból egy-egy éjszakára elhagyó hajléktalanok is időnként itt illetve ennek közvetlen vonzáskörzetében töltik éjszakáik egy részét. Olyanok is előfordulnak, akik rendszeresen itt éjszakáznak. Az elmúlt években tapasztaltuk, hogy a Déli pályaudvarhoz tartozó területeken szinte sajátos közösséggé szerveződött egy viszonylag homogén, kissé zárt csoport. Teljes mértékben berendezkedtek itt, még sütési, főzési lehetőséget is kialakítottak. Párkapcsolatok szövődtek- időnként átalakultak, cserélődtek a párok, de a mag az évek során egyben maradt. Tapasztaljuk, hogy a legmarkánsabb téli időszakban a többségük szívesen fogadja a krízisszállók nyújtotta lehetőségeket és ott éjszakáznak.

A Déli pályaudvar oldalában a **Kosciuszko Tádé utcában** a korábbi állapotokhoz képest kissé nőtt a 2018. évhez képest a rendszeresen itt alvók száma, 2019-ben mintegy 2-3 fő aludt folyamatosan, 5-6 fő alkalmanként. A legrégebben itt élő ember állapota indokoltá tett egy alaposabb szélesebb körű összefogást igénylő gondozási tevékenységet. Az ő esetét külön esetleírásban részletesen kifejtettük beszámolón utolsó pontjában.

Egyik állandóan itt éjszakázó gondozottunk jelenleg hosszabb börtönbüntetését tölti.

Ezen kívül, kisebb- nagyobb rendszerességgel éjszakáztak hajléktalanok a **Hotel Mercure** oldalában, a Feszty utcában is.

A Déli pályaudvar mellett a **Vérmező** parkja is ehhez a területhez tartozik, az ügyfélkörben is átfedés van. Nagyban függ az időjárási viszonyoktól.

A Krisztina körút felőli oldalon található a metró szellőzőnyílása, a „kifúvó”, amely az M2-es metróból felfelé áramló hő miatt kedvelt fekvőhely. Ezen a helyen ebben az évben több emberünk aludt. Ezen kívül alkalmanként a szállót igénybe nem vevő hajléktalanok pihennek itt egy-egy éjszaka.

Szintén állandóan lakott helyszín évek óta a Mikó utcánál lévő Főkert épülete, ahol egy pár alszik fent egy sátorban. A nő a Főkernél dolgozott korábban. A korábban állandó jelleggel felállított sátor felszámolásra került, csak éjszakára állították fel a kisebb sátrukat ebben az évben. A férfi az ősz során vidéken kapott munkát, így csak alkalmászerűen töltötte már itt az éjszakáit.

A terület másik hajléktalanság szempontjából jelentősen érintett területe a **Batthyány tér** és környéke. Az évek során az itteni változás továbbra is folytatódott - alig van itt éjszakázó hajléktalan, nappali helyszín lett inkább.

A **Markovits Iván** utcában a SPAR mellett éjszaka korábban csak két ember aludt, és idén napközben se voltak annyian, mint az elmúlt években, legfeljebb 2-3 emberből álló társasággal találkoztunk. Innen korábban egyik ügyfelünket lábadozóban, másikat pedig átmeneti szállón helyeztük el.

A Batthyány tér vonzáskörzetébe tartozik a **Szilágyi Dezső** tér és a **Corvin tér** is, itt alkalmanként aludtak, jellemzően átutazó hajléktalan emberek.

A **Clark Ádám** tér és környezete vonzó lett a fáradtan megpihenni igyekvők számára, mert az itt épített hosszú padrendszer tökéletesen alkalmas pihenésre.

A **Budai Vár** területén és közvetlen környékén az elmúlt évben tapasztalt változás tovább erősödött: szinte alig van itt alvó hajléktalan. Bent a vár területén eldugott helyszínen 3-4 fő éjszakázik rendszeresen. A **Bécsi kapunál** található, hosszú évek óta ismert helyszínen lakó mindkét hajléktalan személy az év nagy részében éjjeli menedékhelyen töltötte éjszakáit, nappal voltak csak a helyszínen, csak abban az esetben aludtak kint, ha a szállásra valamilyen ok (pl. túlzott alkoholfogyasztás) miatt nem mehettek be. Év közben ez a helyszínünk meg is szűnt, csak az utolsó hónapokban költözött vissza egyik gondozottunk, aki önként elhagyta a lábadozót, ahova nyár elején helyeztük el.

Váralja utcában októbertől egy új ismeretlen ügyfél rendezkedett be, akivel eddig még egy napszakban sem volt alkalmunk találkozni. Valamint egyik régi ügyfelünk költözött ide, de őt december elején elhelyeztük lábadozóban.

Egy ügyfelünk tartózkodott nappalanként az **Anjou sétányon**, vele mentális állapota miatt nagyon nehéz érdemi kapcsolatot létesíteni.

Az **Erzsébet-híd budai hídfőjénél** alkalmanként, változó létszámban alszanak emberek.

A Krisztina körút mentén található a kerület egyik legnagyobb kiterjedésű zöld területe a **Tabán** és hozzá kapcsolódva a **Naphegy**. Az itt lévő helyszínek szintén a fás, bokros részeken lelhetőek fel, de jellemzően csak nyáron találhatóak itt hajléktalan éjszakázó emberek, viszont akkor igen nagy számban.

A **Gellért hegy** I. kerületi részén az előző évben nem aludt senki, az év elején két fő aludt barlangban, egy férfi és nő, de a férfi kórházban elhunyt az ősz folyamán.

5. Az ellátási területen gondozott utcán élő ügyfelekre jellemző statisztikai adatok

Az előző évekkkel összehasonlítva az ellátási területen a két kerületben összesen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalan emberek létszáma csökkent. 2019. évben **101 fő** állt a szolgálatunk egyéni gondozása alatt, az új ügyfélként regisztráltak száma **12 fő** volt. Ellátottjaink közül az **I. kerületi részen 80-en**, míg a **II. kerületi területen 21-an** tartózkodtak.

A kerületben az egy szociális munkásra jutó esetszám 50 fő volt 2019-ben.

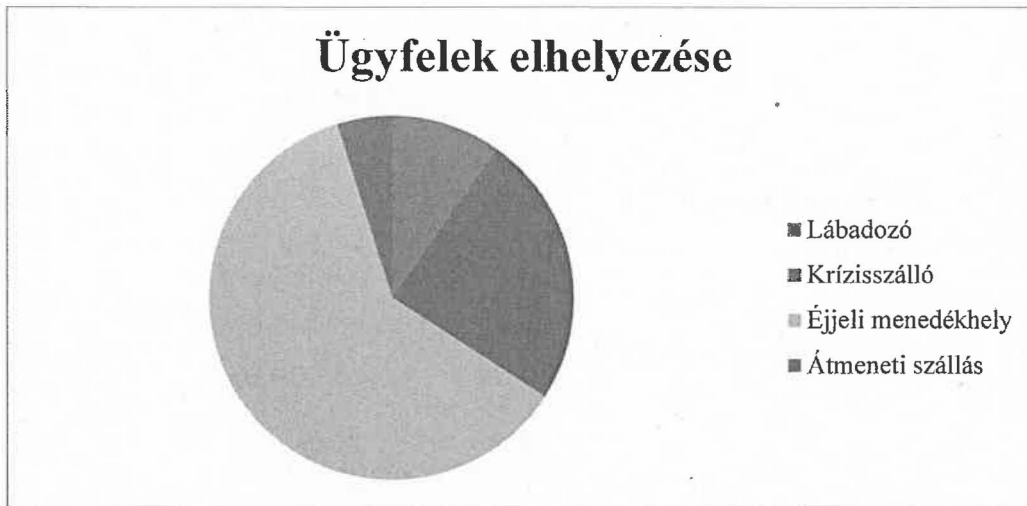
A területen, utcán élő hajléktalan emberek számának alakulását meghatározza a terület sajátosságai miatti vándorlás: több az ideiglenes szállás (főként nyáron), más kerületekben élők alkalmi tartózkodási vagy nappali helyszíneként használják jövedelemszerzés céljából.

2019-ben **2 haláleset** történt gondozottjaink között.

Ügyfelek jellemzői	Fő
Ügyfelek száma:	101
Ebből új ügyfél	12
Ebből nő	21
Ebből kiskorú	0
Ebből 65 éven felüli	4
Ebből pszichiátriai beteg (szociális munkás véleménye szerint)	10
Ebből szenvedélybeteg (szociális munkás véleménye szerint)	75
Ebből ápolást-gondozást igénylő (szociális munkás véleménye szerint)	8

A szolgáltatás eredményessége 2019-ben	Fő
Hány esetben történt ügyfelek elhelyezése a 2019. évben?	83
Hová került az ügyfél?	Fő
Éjjeli menedékhelyre	50
Átmeneti szállásra	4
Lábadozóba	8
Hajléktalanok rehabilitációs intézményébe	1
Hajléktalanok otthonába	-
Időotthonba	-
Önálló lakhatásba <i>(a szociális intézményrendszeren kívüli lakhatás, pl. HKA/TÁMOP támogatott lakhatás, önkormányzati bérlet, albérlet, munkásszálló, hazaköltözés, összeköltözés)</i>	-
Krizisszállóba	20

Ügyfelek elhelyezése

Gondozottjaink, illetve a kerületben élő hajléktalan emberek többsége elsősorban az éjjeli menedékhelyeket/ nappali melegedőket vette igénybe a legnagyobb arányban.

6. A területen végzett utcai szociális munka legfőbb jellemzői

Személyi feltételek: Két munkatárs végzi a szolgálatot, az év elején: Hamarics Eszter és Szabó Tamás. Hamarics Eszter év közben másik munkakörbe került. Rác Katalin érkezett nyáron, aki ősszel átkerült egy másik kerülethez és Kis- Lőrincz Péter került a kerületbe, mint szociális munkás. Bár több változás is volt az év során, de a kerület ellátása zökkenőmentes volt, a váltásokat nem érzékelték élesen az ellátotti kör sem. Az év utolsó negyedében így Szabó Tamás és Kis-Lőrincz Péter szociális munkások dolgoztak a kerületben.

A többi budai kerületben működő utcai szolgáltatásokhoz hasonlóan az I. kerületben is **a hét öt napján, folyamatos munkarendben dolgozunk**. A műszakbeosztások délelőtti (08-16) és délutáni (14-22) ügyeletet takarnak. Korábban a téli időszak kissé hangsúlyosabb volt – ez nem is változott, hiszen a téli krízisellátás (pl.: téli felszerelés biztosítása, látogatások gyakorisága, stb.) magában foglalja a plusz munkaidőben biztosított speciális krízisautó működtetését is, amely egész Buda területén fogadja a területen bajba került hajléktalan emberekhez kapcsolódó bejelentéseket.

Míndezek mellett meg kellett tapasztalnunk, hogy sok esetben a nyári rendkívül forró időszakokban is fokozott odafigyelést kíván sok ügyfelünk, hiszen többen idősebbek, rossz egészségügyi állapotban vannak, a nagy meleg pedig fokozottan veszélyezteti egészségi állapotukat és életüket is.

Jól bejáratott módon a kerületben végzett utcai szociális munka tartalmát tekintve szintén más budai szolgáltatásokhoz hasonló elveken alapul: egyéni/eseti gondozási stratégiák mentén, közös együttműködés keretében történő esetkezelés a jellemző. Az ügyintézés, információátadások, és egyéb szolgáltatások, stb. igénybevétele mellett egyéni gondozások magukba foglalják a

rövid és hosszabb távon történő, akár utógondozás keretében folytatott szociális munkát is. Az I. kerületi ügyfeleink részére heti egy alkalommal, csütörtök *délelőtt 09-11 óráig* ügyfélfogadást tartunk, ahol a terepmunkát kiegészítve helyet kap az ügyintézés, információnyújtás, segítő beszélgetés, egyéni vagy csoportos konzultáció formájában is. A személyes beszélgetésekre, egy a Feszty Árpád utcai intézményünkben lévő ügyfélfogadó helység adott lehetőséget.

A szociális munka helyszíne elsősorban a terepmunka. A térképezés, a kerületben folyamatos, napi szintű. Ennek oka az, hogy a kerületben, sok esetben csak rövid ideig tartózkodó embereket is a megfelelő információval lássuk el, illetve a megfelelő ellátási lehetőségek felé segítjük őket.

Ügyfeleink az ügyintézésben általában a személyi irataik, egészségügyi taj szám és biztosítás beszerzéséhez kérnek segítséget. A személyi iratok beszerzése általában az I. kerületi Okmányirodában (1013, Attila út 12.) történik. Az egészségügyi biztosítás ügyintézése a Krisztinavárosi Hajléktalancentrumban, saját intézményünkön keresztül zajlik.

Ezen felül szociális ügyintézés folyik: leszámolás elindításához, szociális segélyek igényléséhez. Ezt a munkát sokszor együttműködve integrált intézményünk nappali melegedőjében tevékenykedő szociális munkás kollégáinkkal végezzük közösen. Az utóbbi években egyre inkább tapasztaljuk, hogy a közös munka, közös gondolkodás eredményesebb tudja tenni az emberek érdekében végzett tevékenységünket.

Minden ügyfelünk részére igyekszünk a neki megfelelő és vele közösen kialakított elképzelések szerint elhelyezést keresni, az ellátórendszeren belül (éjjeli menedékhelyek, átmeneti szállók) vagy azon kívül (támogatott lakhatási programokba való pályázat segítségével).

Sok esetben szükséges az egészségügyi állapot miatt lábadozóban történő elhelyezés. Telephelyünkön működő férfi lábadozónkkal jól kialakított együttműködés eredményeként rendkívül hatékonyan és gyorsan tudunk olyan ügyfeleket elhelyezni, akik állapota indokolja ezt az elhelyezési formát. Megromlott egészségügyi állapot, napi gyógyszerelés, kórházi kezelések utáni felerősítés esetén itt szinte minden ügyfelünk befogadást nyer.

A közös munka eredményeként a régi utcás ügyfelek felé mindig tapasztaljuk, hogy kapnak segítséget a beszoktatáshoz, van idejük megszokni az intézményi körülményeket. Ez olyan esetekben fontos, amikor úgy kerül be valaki, hogy korábban évekig utcán élt, elszokott a közösségi és intézményi léttől. Kollégáink ezt jól kezelik, toleránsak ügyfeleinkkel. Ha gond van az ügyfelekkel minden esetben időben jeleznek, sokszor közösen- ügyféllel is leülve beszéljük át a problémákat és a megoldási lehetőségeket.

Hasonlóképpen tudunk együtt munkálkodni a Fő utcai központunkban található lábadozónkkal.

A kerületben a Fő utcán található 24 órás egészségügyi centrummal szintén szoros kapcsolatot ápolunk, az ügyfeleink egészségügyi problémáinak nagy részét velük közös team munkában oldjuk meg.

Ebben az évben megtapasztaltuk, hogy rendkívül nagy segítséget jelent, hogy egyik orvosunk intézményünkben is tart heti rendszerességgel rendelést, hozzá be tudunk olyan embereket is hozni, akik a rendelőben nem mennek le. Többen kerültek így kórházba is, ahol krónikus betegségeikkel végre szakellátásba tudtak kerülni.

Szakmai megbeszélések: Fontos megemlíteni, hogy több munkatárs és intézményi terület: pl. utcai szociális munkások, nappali melegedős kollégák együttműködésének eredményessége érdekében rendszeresek az esetmegbeszélő csoportjaink. Ezekben a csoportokban egy-egy adott, közös gondozás alatt lévő ügyfeleink setében meg tudjuk beszélni, hogy melyik kolléga melyik területen milyen feladatot végez el.

Természetesen más szervekkel: egészségügyi intézményekkel, kórházakkal, területünkön működő önkormányzati intézményekkel, rendőrséggel, Közterület Fenntartó vállalat munkatársaival is kialakult együttműködésünk van. Ezek a kapcsolatok is segítik munkánkat.

7. Esetleírás

H. Frigyes (47 éves férfi)

Esetleírásunk alanya az év végén elhalálozott. Sok gondolkodás után választottuk mégis őt, hogy az ő történetét leírjuk. Látszólag – mivel elhunyt – sikertelen a történet. Az ok, hogy őt választottuk: az esetből levonható tanulságokban keresendő.

Ügyfelünk nagyon régóta utcán él. Télen krízisszállókra bement, de leginkább az utcai gondozószolgálatok fuvarozták be, vagy a krízisautó.

Különleges és különös az az élethelyzet, amiben ő volt. Talán társas-magánynak nevezhetnénk azt a szituációt, amiben ő a területen élt. Hiszen nagyon sok ember volt körülötte, soha nem aludt egyedül a megszokott helyszínein, de mégis a maga módján kívülálló volt minden közösségben.

Korábban volt párkapcsolata, de ez sem nevezhető klasszikus párkapcsolatnak. Párja idősebb volt nála 30 évvel. Leginkább anya-gyermek viszony volt az övék.

Az év elején egyértelművé vált, hogy Frigyes hosszú évek óta tartó alkoholizáló életmódjának következményeként demenciája rendkívül előrehaladott: korához képest mintegy 20-25 évvel nézett ki idősebbnek, térben, időben rendkívül tájékozatlan volt. Azt tapasztaltuk, hogy egyre inkább egy csecsemő szintjén kezd el működni, ezzel pedig már veszélyezteti saját egészségét, illetve életét is.

Gyakori epilepsziás rohamokkal hívta fel a figyelmet magára, de rohama nem voltak valódiak, minden esetben megjátszott rohamok voltak. Több ízben láttuk mi magunk is ezt.

Év elején közös, szakmai együttműködés eredményeként, külső szakemberek bevonásával született meg a döntés, hogy el kell vinnünk az utcáról illetve el kell kezdenünk azon gondolkodni és munkálkodni, hogy megfelelő ellátásba és intézménybe tudjon kerülni.

Első körben krízisszállón helyeztük el. Étkezéséről gondoskodtunk, tisztálkodásában, ruházatának cseréjében segítettünk neki. Pszichológus látta, az ő segítségével került a pszichiátriai klinikára.

Ottani kezelőorvosával kapcsolatot tartottuk, rendszeres konzultáltunk, egyeztettünk az esetről.

Pár hét múlva a kórház javaslata az volt, hogy próbáljuk meg azt, hogy kiengedik, mert bent elkezdett jól funkcionálni. A kórház érvei között szerepelt, hogy beállították gyógyszerelését, szedi, alkalmas a kinti létre. Mi azzal érveltünk, hogy bent, mesterséges körülmények között, ahol megkapja a gyógyszert, kap napi többszöri étkezést, nem engedik ki, nem jut alkoholhoz – de abban az esetben, ha kikerül néhány nap és elveszíti gyógyszereit, nem megy be szállóra, inni fog, újra veszélyeztetett állapotba fog kerülni.

Az orvos azt javasolta, hogy próbáljuk meg, ha nem megy, visszavihetjük. Fenntartással, de elfogadtuk ezt. Mintegy 3 nap telt el, beigazolódtak félelmeink, Frigyes ivott, elhagyta gyógyszereit- azt történt, amitől tartottunk.

Ekkor visszavittük a klinikára, és itt ért minket az, hogy közölték, nem tudják visszavenni, nem tudnak vele mit kezdeni.

Ebből a történetből talán ez az egyik nagy tanulság: a falakba ütközés- és kölcsönös tehetetlenség.

Frigyes ezt követően szállókon volt, de tavasszal eltűnt, senki nem tudott róla.

Több ízben kerestük, sehol nem találtuk, egészen őszig, amikor egyszer csak előkerült, de semmiféle kézzelfogható magyarázatot nem tudott arra, hogy hol volt hónapokig. Kórházat emlegetett, de záró jelentése nem volt.

Elkezdtünk újra tervezni: lehetőségeket átnézni, keresni a számára megfelelő intézményi formákat.

Eközben egy éjszaka Frigyesnek valódi epilepsziás rohama lett. Körülötte sokan volt, de nem vették komolyan, hiszen minden rohama korábban hamisnak bizonyult. Így nem vették észre, hogy lenyelte a nyelvét- és végül megfulladt.

Valóban szomorú kimenetele lett ennek a történetnek. Az ok, hogy ezt az esetet írtuk le az, hogy láttassuk mennyire nehéz egy-egy ember mozdtítani, milyen nehéz olyan embert terelni, motiválni, aki csak annyi érdekel, hogy naponta elegendő alkoholhoz jusson- csak a következő pillanatot képes nézni, de távlati célokat már nem.

Nehéz és sokféle összefogás eredményes és kimenetele is számtalan ok miatt erősen kétséges tud lenni- ezt ez az eset is bebizonyította.

Az a tény, hogy valaki az utcán többekkel egy helyszínen van általában az életben maradáshoz segítség, mert a társai észreveszik, ha baj van, de Frigyes esetében mindig úgy kezelték a többiek, hogy itt van ő is, de már nincs a valóságban, rohamai nem valódiak. Sosem vették komolyan, mert megjátszott rohamai után a valódi bajt nem vették észre a társai sem. Pedig csak pár mozdulat kellett volna és nem hal meg, de ezt a segítséget nem kapta meg a fenti okok miatt. Mire a körülötte lévők rádöbbenek, hogy valóban baj van, már késő lett.

KRISZTINAVÁROSI HAJLÉKTALAN CENTRUM

2018. évi beszámoló

1013 Budapest, Feszty Árpád utca 6.

Megközelíthetőség, jogszabályok

A Feszty Árpád utcában működő éjjeli menedékhely és nappali melegedő, Budán, a Déli pályaudvar közvetlen közelében, jól megközelíthető helyen található. Intézményünk a hatályos jogszabályoknak megfelelően, az 1993. évi III. tv. 65/F § és 80 §; valamint az 1/2000 SzCsM rendelet 103§, 107§ és 107/D § alapján nyújt alap- és szakellátást hajléktalan emberek számára.

Nappali melegedő

A nappali melegedő 50 engedélyezett férőhellyel rendelkezik, minden nap 8 és 18 óra között tart nyitva. Az intézménynek helyt adó épületben biztosítottak az ellátások és szolgáltatások feltételei: asztalok, ágyak, szekrények állnak a látogatók rendelkezésére. Étellelegítéshez és a hozott ételek komfortos elfogyasztásához is rendelkezésre állnak eszközök: mikrohullámú sütő, étkészlet, evőeszköz, stb. A személyi tisztálkodáshoz törölközőt, tusfürdőt biztosítunk a rászorulóknak. Rendelkezünk elegendő számú férfi, női és akadálymentesített vizesblokkal is. A látogatók ruházatának tisztításához mosó- és szárítógépet használunk, és biztosítjuk a mosóport. A közösségi térben található könyvespolcok, asztalok, székek, hogy a látogatók hosszabb-rövidebb ideig tudjanak az intézményben kényelmesen tartózkodni.

A jogszabályokban előírtakon túl egyéb szolgáltatásokat is nyújtunk: postacím; csomagmegőrző; értékmegőrző; szociális ügyintézés (iratpótlás, segélyek, önéletrajzírás, tanácsadás); játékkölcsönző; tisztálkodáshoz borotva, borotvahab, hajnyíró gép, hajszárító; zsíros kenyér, tea és kávé; az éjjeli menedékhelyen zárható szekrények és hűtőszekrény; telefonálási, internetezési lehetőség (laptop-kölcsönzés); ruhaosztás; könyvek és folyóiratok.

2019-ben is két szociális munkás kolléga dolgozott együtt az ügyfeleinkkel. A rendszeresen visszatérő ellátottakkal egyéni esetkezelést végzünk. Fő célunk a bekerült ellátottak segítése abban, hogy képességeikhez mérten javuljon az élethelyzetük. Kollégák segítenek az álláskeresésben, a társadalmi reintegrációban, Egészségügyi Centrumba való eljutásban, segítenek a felvételiben, ha valaki egy magasabb szintű szolgáltatást nyújtó intézménybe szeretne kerülni. Ezzel kapcsolatosan motivációs beszélgetéseket is folytatnak az ellátottakkal.

Nehézséget jelent azonban, hogy gondozott ügyfelek kiszámíthatatlanul látogatják az intézményt, valamint az, hogy egy másik intézmény szociális munkása is gondozta a melegedős ügyfeleket.

Szolgáltatásainkat az igényeknek megfelelően határozzuk meg. A hajléktalan életmódból adódó nehézségekre nyújtunk megoldásokat, ezért a hétköznapi, háztartási cikkeket is a

látogatók rendelkezésére bocsájtunk. A szokásos eszközök mellett pl. cipőpucoló krémet, manikűrkészletet és varrókészletet is használhatnak az ellátottak.

Kiemelendő, hogy intézményünkbe önkéntes pszichológus jár, és heti 2 alkalommal beszélget klienseinkkel. Ezt a szolgáltatást ügyfeleink nagyon szeretik, és szívesen veszik igénybe.

KÖZÖSSÉGI PROGRAMOK

Az elmúlt évekhez hasonlóan idén is sokféle programmal szólítottuk meg a közösségi szociális munka keretében az ügyfeleket. Legnépszerűbbek a múzeumlátogatások voltak idén, kialakulóban van egy fix mag, akik rendszeresen járnak velünk a látogatásokra és számolnak a programmal, érdeklődnek, hogy mi lesz a következő. A 2019-es év üdítő újdonsága volt máltai intézmények mellett már a BMSZKI és a Menedékház Alapítvány is bekapcsolódott a múzeumi programjainkba, így egész nagy csoportokkal sikerült már a látogatásokon megjelennünk.

Mit szerveztünk a házunk táján?

Legrendszeresebb programunk a filmklub. Hetente új filmmel várjuk a résztvevőket, a mozihoz pedig kis sütit, üdítőt biztosítunk. Igyekszünk változatos filmeket vetíteni, amelyek túlmutatnak a filmes csatornák programján, és minőségi szórakozást biztosítanak ügyfeleinknek.

Az önkéntes pszichológusok tevékenysége mellett egyik legújabb programunk a Biblia-kör volt, a Máltai Szeretetszolgálat munkatársa jött kétheti rendszerességgel, hogy lelkeségi témákról és az egyházi év aktuális ünnepeiről tartson beszélgetést az arra érzékenyeknek.

Múzeumpedagógiai kalandok

Az előző évekhez hasonlóan folytatódtak a múzeumlátogatások, a filmklub mellett ez volt a legrendszeresebb programsorozatunk, amely egész évben töretlenül üzemelt. Az idén rendszeresen vagy alkalmászerűen meglátogatott múzeumok listája a teljességre törekedve:

- Ludwig Múzeum
- Magyar Nemzeti Múzeum
- Magyar Nemzeti Galéria
- Magyar Természettudományi Múzeum
- Múcsarnok
- Budapesti Történeti Múzeum
- Hadtörténeti Múzeum

Kirándulás

2019-ben három egész napos kirándulásunk volt. Először Zsámbékra látogattunk, ahol a Premontrei Öreg-templomot nézhettük meg eredeti premontrei vezetéssel, majd felmehettünk az egykori légítámaszpontra a repülésrégészeti múzeumba.

Nyár közepén Szentendrén voltunk egy nagyobb csoporttal a Skanzenben, és idén is jutott tárlatvezetés és kézműves program egyaránt. A Szabadtéri Múzeumban megvendégelték

minket ebéddel is, majd hazaindulás előtt kávéztunk egyet a Duna parton. Haza újfent a MAHART-Pasnave jóvoltából utazhatott csoportunk térítésmentesen hajóval!

Koraősszel Gödöllőre látogattunk, ahol egy rövid látogatás keretében megnéztük a máriabesnyői kegytemplomot, Balogh Piusz premontrei főapát körbevezetett bennünket az iskolájukban, majd egy ebédet követően nagyvonalúan fogadott bennünket a Gödöllői Királyi Kastély egy élménygazdag vezetés keretében.

Mit tartogat 2020?

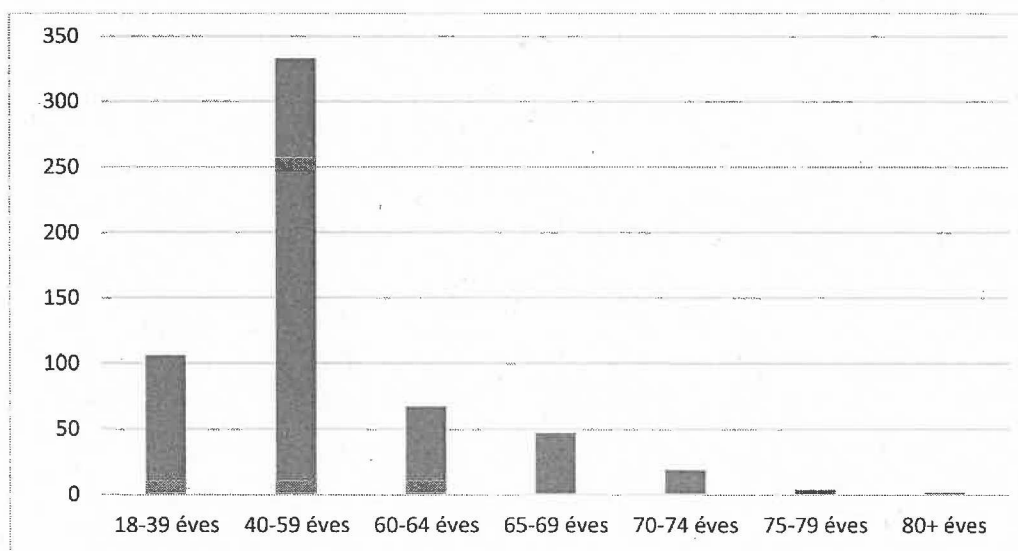
Múzeumi programjaink képezik a közösségi munka egyik fő alapját. A 2020 januári rövid szünet után újult erővel fogjuk folytatni és továbbfejleszteni múzeumpedagógiai látogatásainkat, amit szakmailag támogatni fog egy saját szervezésű konferencia 2020. február elején a Ludwig Múzeumban, ahol a programban résztvevő minden szakember elmondhatja tapasztalatait és közösen alakíthatunk ki egy nagyszerű programot a közeljövőre!

Adományozás

A 2019-es évben több régi és új adományozó szervezettel sikerült felvenni a kapcsolatot, akik közül többen jelezték, hogy rendszeresen szeretnék támogatni intézményünket. A Marriott Hotel egy nagy céges ruhagyűjtés keretében nagyon sok zsák ruhát gyűjtött össze, a Hotel Hélia törülközőket és köntösöket adományozott intézményünknek. A Montana Étterem havi szinten több száz adag étellel támogatta az intézményünkben élő rászorultakat. Ezekén kívül több tucat gondos polgártársunktól kaptunk kisebb-nagyobb ruhacsomagokat.

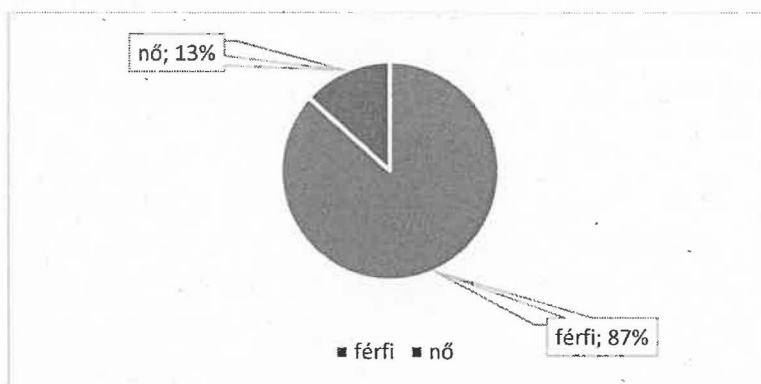
Statisztika

2019-ben közel 600 ember jelent meg a nappali melegedőnkben (átlagosan napi 62 ember), a nagy részük már az előző években is a mi szolgáltatásainkat vette igénybe, viszont 116 ember újonnan regisztrált volt. Az alábbi diagramon láthatjuk a megjelent ügyfelek korcsoportonkénti megoszlását.

Jól látható, hogy a legtöbb igénybevevő életkora 40 és 59 év közötti volt, utánuk következett a fiatalabb 18-39 éves korosztály. A 70 éven felüliek pedig már elenyésző részben jelentek meg az intézményünkben, ez különben az egész ellátási forma jellemzője, az oka pedig az lehet, hogy ebben az életkorban már jó eséllyel szociális otthonba kerülnek ügyfeleink, illetve sajnos sokan el is hunynak. Összességében a hozzánk betérő ellátottak átlagéletkora 50 év volt.

Az következő diagramon pedig láthatjuk a nemek szerinti megoszlást.

A férfi-nő arányt illetően; a diagramon jól látszik, hogy a nem szerinti megoszlás aránytalan. Sokkal több hajléktalan férfit gondozunk, mint nőt. Ennek oka visszavezethető ahhoz, hogy a nők, sokkal nehezebben válnak hajléktalanná, mint a férfiak. Tovább benne maradnak esetlegesen egy bántalmazó kapcsolatban is a lakhatás miatt és válás esetén is a ház náluk marad.

ÉJJELI MENEDÉKHELY

Az elmúlt évben a nappali melegedő és az éjjeli menedékhely ellátási típusoknál több munkatárs lecserélődött, így az intézmény szakmai megújítása is elkezdődött.

Speciális éjjeli menedékhelyként az egyéni esetkezelés adja az itt folyó munka alapját. Célunk a látóköreinkbe kerülő emberek komplex diagnózisa mentén állapotukban, jól-létükben és kilátásaikban pozitív irányba való elmozdulás. A felvételi beszélgetés során szociális diagnózist állítunk fel, melyet házi orvosunk és a különböző egészségügyi szakellátók diagnózisai egészítenek ki. Ennek nyomán alkotunk gondozási tervet, melynek alapja a szóbeli együttműködési megállapodás. A speciális, egyénre szabott gondozási terv intézményünk működési struktúráját is meghatározza. A nappali melegedővel való integrált működés és a nyitvatartási rend elősegíti az intenzív kapcsolattartást a lakókkal. Nappal 8-20 óráig váltott munkarendben 2 fő szociális munkás látja el az egyéni esetkezelést a 40 lakóra. A kijelölt esetkezelő fogja össze az ellátottal kapcsolatba kerülő szakemberek munkáját. A segítő beszélgetéseket közösségi szociális munka, mentálhigiénés foglalkozások, addiktológiai gondozás és egészségügyi ellátás egészíti ki. Főbb szolgáltatásaink közé tartozik heti 2x 2 órában a házi orvosi rendelés, filmklub, és a múzeumlátogatások. A megkezdett közös munkát továbbra is folytatjuk a Nyíró Gyula Kórház területén működő Tamasz Gondozóval és ennek kapcsán a különböző addiktológiai osztályokkal és rehabilitációs intézményekkel. Habár az

elmúlt fél év során nem sikerült helyben addiktológust alkalmaznunk, így kezdtünk továbbra is hangsúlyt fektetni a függőségekkel küzdő emberek szakszerű segítésére.

Klienskörünk jelenleg is elsősorban közterületen, vagy lakhatásra alkalmatlan épületekben élők közül áll, legfőbb feladatunknak tartjuk ezeknek az embereknek a felkutatását és ellátásba vonását, ezen keresztül az re-integráció segítését. A Feszty utcai telephely utca szolgálatai 2018 tavaszától szakmai szempontból integráltan működnek. Különösen a krízisidőszak folyamán (november 1. – április 30.), amikor az időjárási körülmények miatt kiemelt fontosságú a biztonságos, fűtött szálláshely biztosítása. Ebben az időszakban további 20 időszakos férőhelyet nyitunk meg, hogy hozzájáruljunk az ilyenkor megnövekedett igények kielégítéséhez.

Lakóink születési és származási helyét tekintve egyértelműen látszódik az a jelenség, ami az elmúlt időszakokban folyamatosan megfigyelhető és növekedő tendenciát mutat, még pedig a hajléktalanok vándorlása Magyarország területén belül. Szinte kizárásos alapon az ország keleti régióiból indul meg ez a folyamat és a végcél nem más, mint az ország közép, illetve nyugati régiói. Közép-Magyarországot tekintve egyértelműen beszélhetünk Budapestről, mint fővárosról, míg a nyugati megyéket nézve főleg a nagyobb városokra jellemző, bár kisebb mértékben, még pedig a Balaton környéke, Pécs és Sopron, ahol a hajléktalanok letelepednek és szerencsét próbálnak. A mi esetünkben akkor mutatkoznak meg ezek az adatok és jelenségek, amikor felveszik az intézményünkkel és szociális munkásokkal a kapcsolatot. Az adatokat (név, anyja neve, születési hely, dátum) a szociális munkások az úgynevezett Rege – Életútkövető Programban rögzítik, mely a jövő évet tekintve országosan kiterjeszkedik és ennek segítségével egyértelmű adatokat kaphatunk a hajléktalan emberekről. Ezáltal világossá válik számunkra az adott személy múltja és hova tartozása. Legtöbb esetben Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből érkeznek hozzánk férfiak. A megyéken belül főleg a nagyvárosok és azok vonzáskörzetéből származnak, mint például Miskolc, Nyíregyháza, Szerencs, Mátészalka és lehetne tovább sorolni. A rendszeres beszélgetések és felvételük során bebizonyosodott az, hogy a hajléktalan emberek a lehetőségek miatt képesek ekkora távot megtenni és új szerencsét próbálnak Budapesten. Lehetőségeken belül a következő pontokat fontos kiemelni:

1, Több pénzhez való jutás: Nem egy olyan lakónk van, akik a koldulást tekintik a fő munkájuknak, mivel ebben látják meg az egyetlen bevételi forrásukat. Még abban az esetben is, ha megbüntetik őket, számukra ez létfontosságú. A főváros nagyobb tereit, szórakozó negyedeit, aluljárókat és pályaudvarokat célozzák meg elsősorban, ahol nagyobb a mozgás, több emberrel tudják felvenni a kontaktot. Olykor éjszakákat képesek kint maradni még a nagyobb hidegekben is, hogy a napi betevőjüket megteremtsék. Ezeket az összegeket vagy félreteszik, vagy már aznap elköltik, vagy ha csoportokban mozognak, akkor egymás között szétosztják.

2, Nagyobb munkalehetőség: Nem szabad elfelejtünk azt a fontos ténytet, hogy nem minden hajléktalan koldul. Sajnos a mai társadalomban ez a sztereotípiát él, és ez által rögtön megbélyegzik őket és nagyon nehéz helyzetbe kerülnek ezáltal. Számos olyan személyt/lakót

lehetne ebbe a kategóriába sorolni, akik nehéz helyzetüket tekintve képesek erőt venni magukon és folyamatosan munkát keresnek maguknak, hogy változtassanak az élethelyzetükön. Mivel az utcáról való munkába járás nem kifizetődő és rendkívül nehezen megoldható – bár nem egy ilyen esettel találkozunk – ezért fordulnak hozzánk segítségért, hogy legalább az éjszakákat nyugodt körülmények között tudják eltölteni és a legalapvetőbb szükségleteiket tudják kielégíteni.

3, Szállók sokasága: Egy hajléktalan számára sokkal kedvezőbb helyzet, ha lehetősége van választani hajléktalan szállók között. Mivel minden ember más egzisztenciával rendelkezik, egyértelmű, hogy az elvárások és a körülmények mindenki számára nagyon fontosak. Lehetőségük van választani melegebb, éjjeli menedékhelyek, átmeneti szállók és rehabilitációs szállók között. A mi esetünkben próbálunk olyan teret, szobákat és ágyakat biztosítani, ami minden ember számára kedvező és elfogadhatóvá válik.

4, Közlekedés: Egy nagyobb városban, ahol sűrűbb és nagyobb a közlekedés, jóval könnyebb egyik pontról a másik pontra eljutni. Sajnos nem szabad elfelejtünk, hogy sok olyan hajléktalan személy tartózkodik a városban, akik nem tehetik meg, hogy bérletet vagy jegyet vásároljanak maguknak, így a sűrű járatoknak köszönhetően könnyebben eljutniuk szállásokra, népkonyhákba, vagy akár állásinterjúkra is.

Ha ezeket a lehetőségeket vidéki szemszögből nézzük, akkor sokkal nehezebb helyzetben vannak, mint Budapesten. Munkalehetőséget tekintve jóval kevesebb az esélyük egy felvételre, hogy új munkahelyet biztosítsanak maguknak, vagy akár tanfolyamokon vegyenek részt, hogy új szakmát tanuljanak ki, ezzel is közelebb kerülve egy új munkahely megteremtésének. A fizetések elenyészőek, illetve önmagukat egyedül nem képesek fenntartani. A szállók száma jóval kevesebb, korlátozott férőhellyel rendelkeznek, így vagy elfogadja az adott szolgáltatásokat, vagy pedig utcán kell töltenie a mindennapokat, annak ellenére, hogy minden intézmény igyekszik a lehető legjobb és legtöbb szolgáltatást, lehetőséget és forrásokat biztosítani.

Az ellátást igénybevevők demográfiai összetételét tekintve lassú, de érzékelhető változás ment/megy végbe. Az eddig jellemző 45-60 éves kor közötti réteg veszített a hangsúlyosságából, egyre gyakrabban jelennek meg a fiatalabb és az idősebb korosztály képviselői is. Mindkét korosztály sok olyan sajátossággal rendelkezik, mely az eddigiektől eltérő szakmai munkát kíván. Ebben az évben a 18-39 év közötti személyek száma meghaladta az 50 főt. A fiatalokat tekintve ez nagy számnak tekinthető. A fiatalabbakra leginkább jellemző, hogy sokszor hirtelen távoznak, megszakítva ezzel a közös munkát, további sorsukról nem sokat tudunk. Az életútjukat és a hajléktalanná válásukat tekintve is vannak jellemző és rendkívül hasonló okok, tulajdonságok, amiket fontos kiemelni.

1, Szülők és gyermek kapcsolata: A jelenlegi társadalmi helyzetet tekintve, a fiatalok számára nagyon nehéz pillanat a szülőktől való elszakadás és az új, önálló élet kezdete. Legfőképpen anyagi okai vannak, de sajnos sokszor előfordul, hogy a szülők és a gyermekük közötti kapcsolat megromlik, folyamatos veszekedések és nézeteltérések miatt elüldözik a gyermekeiket, vagy maguk a fiatalok érzik úgy, hogy inkább belevágnak az ismeretlenbe, de

otthon már nem képesek tovább maradni. Mivel korukat tekintve kevés élettapasztalattal rendelkeznek, illetve nem minden esetben kapják meg a szülőktől való kellő tudást, így nagy esély van arra, hogy egyedül nem tudnak talpra állni, kihasználják és kirabolják őket, nem tudnak helytállni és önálló életet kezdeni. Rájuk is jellemző, ami a közép és idősebb korosztályra jellemző, hogy vidékről a fővárosba utaznak és próbálnak szerencsét. A szállónkon megfordult fiatalok 70-80%-a vidékről származik.

2. Kapcsolati tőke hiánya: A nálunk megfordult fiatalok esetében, néhány utcán töltött nap után kerülnek a szállónkra, mivel a kinti körülmények rákényszerítik őket a lépésekre. Tudás és tapasztalat hiányában nem találtak maguknak munkát, ha találtak is, az utcáról való munkába járás nagyon megterhelő mindenki számára. Előfordul, hogy egyesek felveszik ismerősökkel és barátokkal a kapcsolatot, de rövid időn belül muszáj más lehetőség után kutatniuk. Sajnos a legtöbb esetben teljesen egyedül próbálnak szerencsét, így nincs kihez fordulniuk. A mobilinternetnek köszönhetően hamar rátalálnak a böngészőkben a szállónk címére és végül eljutnak hozzánk, hogy beköltözési szándékaikat, illetve az intézmény nyújtott lehetőségeket kihasználják. A beköltözés során tapasztalják meg egy hajléktalanszállóra jellemző tulajdonságokat és élethelyzeteket, amiktől megrémülnek és pár nap után hamar kiköltöznek, vagy pedig minden szó nélkül eltűnnek.

3. Drogfogyasztás: Nem szabad elkerülnünk azt a fontos tényezőt sem, hogy a legtöbb fiatal hajléktalan férfi szerhasználó. A drogfogyasztás általában már a beköltözése előtt is jellemző volt, így nagy rá az esély arra is, hogy a szülőkkel való kapcsolat emiatt romlott meg, vagy a hirtelen kialakult kétségbeesés, tehetetlenség az oka, hogy az egyetlen kiutat és örömet ebben lelik meg. Hangsúlyos kiemelni, illetve gyakran az derül ki az életútinterjúkból, hogy nagy szerepe van a hajléktalanná válásukban is. A drogfogyasztásnak az egyik legfőbb oka, hogy sokkal olcsóbban tudnak hozzájutni, mint az alkoholhoz, hosszabb és jobb hangulatváltozást tudnak maguknak kialakítani a fogyasztása után. A legelterjedtebb szer nálunk a kristály, mivel rendkívül olcsó. Ennek hátránya és egyben legnagyobb veszélye az, hogy számos olyan anyagból tényezőkből állítják össze őket, melyek ismeretlenek, károsak és minőségben nagyon rosszak, így a hatás megjósolhatatlan. Nem lehet tudni, milyen hatást vált ki a használatából. Fontosnak tartjuk ezért az addiktológiai gondozást, igyekszünk ilyen irányú programjainkat folytatni és fejleszteni.

Mind ezek mellett fontos kiemelnünk a közép, illetve az idősödő korosztályt is. Az idősödő, rossz mentális és fizikai állapotú ügyfelek intézményünkben tartózkodásának ideje általában hosszabb, mivel esetükben az alapos kivizsgálás, egészségügyi problémáik kezelése és a tartós elhelyezés kerül előtérbe. Ennek kivitelezése tovább tart, elsősorban a szükséges vizsgálatok elvégzése és a tartós gondozást nyújtó intézményekbe való hosszas várakozási idő miatt. Ezek az emberek átlagosan 1 évig laknak nálunk, a teljes létszámnál ez az átlag 3 hónap. Sajnos egyre kevesebb olyan átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény van, mely kifejezetten idős, vagy intenzív ápolásra szoruló emberek számára van fenntartva, ezért gyakran arra kényszerülünk speciális éjjeli menedékhelyként is, hogy nálunk töltsék el idős, vagy beteg ügyfeleink az akár évekre nyúló várakozási időt egy tartós lakhatást nyújtó szociális otthonba való bekerülésig. Továbbra is meglepően sok azoknak az ügyfeleknek a száma, akik jogosultak ugyan pénzübeli

ellátásra, mégsem rendelkeznek jövedelemmel. Gyakran kell nyugdíjkorhatárt betöltött, vagy egészségi állapotából kifolyólag jogosult klienseinknek segítséget nyújtani az ehhez kapcsolódó ügyintézésben.

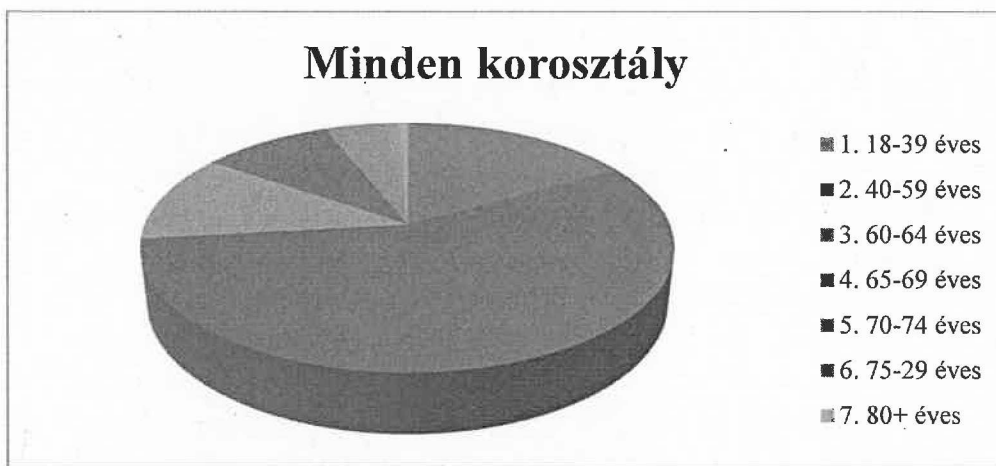
Másik fontos alappillére a szakmai munkánknak az aktív korú kliensek foglalkoztatási re-integrációja. Ehhez nyújtanak segítséget a különböző foglalkoztatási programok, különösen a fejlesztő foglalkoztatás, mely a jogszabály módosítások következtében ellátottaink részére is elérhetővé vált. Több közvetítő és fogadó intézménnyel is kapcsolatot alakítottunk ki, melynek reményeink szerint hosszabb távon statisztikailag is kimutatható eredménye lesz. A különböző munkaerő-piaci re-integrációt segítő foglalkoztatási programok lehetőséget biztosítanak a hosszú ideje munkanélküli, vagy az egészségi állapotuk miatt hátrányos helyzetű emberek számára, hogy újra dolgozni tudjanak és jövedelemhez jussanak. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat közfoglalkoztatási programja eddig is sok segítséget jelentett azon ügyfeleink számára, akik az elsődleges munkaerő-piacon nem tudtak érvényesülni. Ezt sikerült idén újabb lehetőségekkel bővíteni, így nagyobb az elhelyezkedés esélye és olyanok is munkához juthattak, akiket eddig (főleg egészségi állapotuk miatt) nem tudtunk munkához segíteni. Azon személyek, akik a normál munkaerőpiacokon szeretnének szerencsét próbálni, mivel testi és mentális állapotukat tekintve alkalmasnak és határozottabbnak érzik magukat, lehetőségük van arra, hogy a szociális munkás, a mai feltételeknek elvárhatóan és megfelelően fényképes önéletrajzot készítsen a számukra. Az internetnek köszönhetően közösen megkeresik azokat az állásajánlatokat, amik az ügyfél számára kedvezőek és szimpatikusak. Azoknak, akik nem rendelkeznek mobiltelefonnal vagy e-mail címmel, szintén tudunk a számukra biztosítani és az interneten létrehozni, ezzel is segítve, illetve megkönnyítve a munkáltató és a lakók között kapcsolatot, hogy minél hamarabb munkába tudjanak állni.

Amennyiben sikerül tartós jövedelemhez jutni az ellátottunknak, igyekszünk valamilyen alacsony költségű tartós, vagy átmeneti szálláshelyhez segíteni. Ennek érdekében továbbra is szoros kapcsolatban állunk átmeneti szállókkal és pályázati úton próbálunk alternatív megoldásokat találni, akár a piaci bérlakás-szektorban is. Ehhez nyújt anyagi és szakmai támogatást a Közterület Helyett Emberibb Körülmények (KHEK) elnevezésű pályázat, mely már több éve biztosít lehetőséget rugalmas szabályokkal az alternatív megoldások megvalósításához. Terveink között szerepel, hogy az átmeneti szállókkal való együttműködés mellett erősítsük az önálló lakhatásba jutást és ehhez minél eredményesebben használjuk a pályázati lehetőségeket. Az a tapasztalatunk, hogy a hajléktalanságból való kiút a megfelelő alacsony költségű, de önálló lakhatást biztosító lehetőségek hiányában nagyon nehéz. Az általunk ismert kliensek egyik hajléktalanellátó intézményből a másikba „vándorolnak”, újra és újra visszatérnek, problémáik nem szűnnek meg. Ezért szeretnénk nagyobb hangsúly fektetni az olyan alternatív megoldásokra, melyek az önálló lakhatást célozzák meg, de ugyanakkor lehetőséget biztosítanak a segítő szakember és a kliens kapcsolatának fenntartására. A KHEK pályázat rendelkezik ezekkel a lehetőségekkel, így szeretnénk a jövőben minél többször használni ezt a forrást.

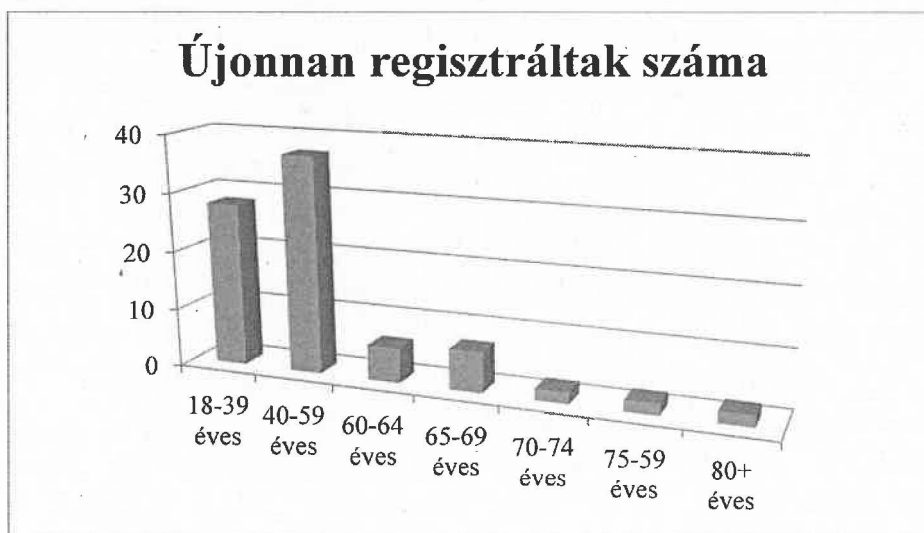
Az éjjeli menedékhelyen mindösszesen **12.592** vendégéjszakát töltöttek lakóink.

Statisztika: Fontos megemlítenünk, hogy ebben az évben is, az igénybevevők száma egyrészt folyamatos, rendszeres, másrészt a krízis időszak közeledtével és egyben az évet bezáróan fokozatosan emelkedik. Nagyon fontos számunkra az a tudat, hogy ennyi ember biztonságát meg tudjuk teremteni, emberségüket és hovatartozásukat pedig fenn tudjuk tartani.

Az igénybevevők száma ebben az évben összesen 301 fő, melyből 299 férfi és 2 nő. Mivel a mi esetünkben férfi szállóról van szó, ezért a számok abszolút nem meglepőek. Nők esetében csak is kizárólag a privát szobát tudjuk felajánlani legsürgősebb esetekben. Az átlagéletkor összesen 46, férfi esetében 52, nőknél 58 évről beszélünk. Ebben az évben a következő adatok születtek korosztály tekintetében:

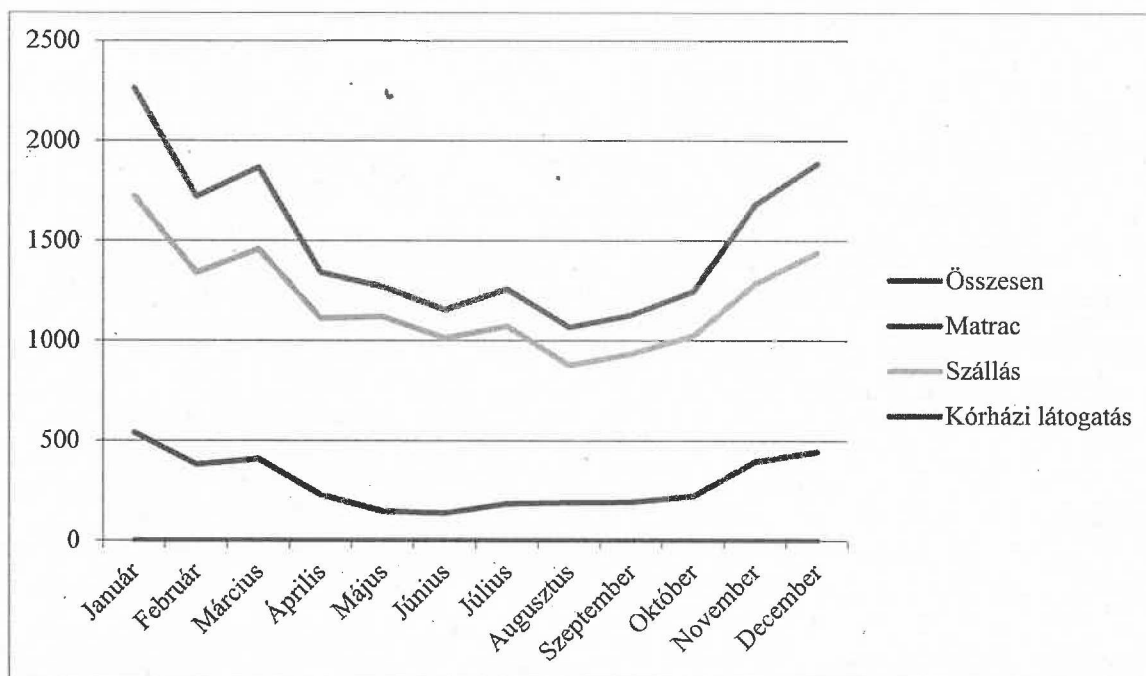

Nem csak a jól megismert és már rendszeres hajléktalan klienseink látogatják az intézményünket, hanem minden évben akadnak új jelentkezők is a beköltözésre. Ebben az évben összesen 84 új személy érkezett hozzánk szállásügyben és beköltözéssel kapcsolatban. Az átlagéletkort tekintve összesen 47 év, férfiak esetében 47 év, új női beköltözőnk nem volt az évben. Újonnan regisztráltak száma korosztályt tekintve a következő:

Szolgáltatásink elsősorban a fekvőhelyek biztosítása és folyamatos fenntartása. Ágyak, matracok, illetve a kórházi látogatóknak is biztosítunk lehetőséget arra, hogy az éjszakát

nyugodt körülmények között kényelmesen töltse el. Szolgáltatásaink összességében, ez évet tekintve 17887-szer, matracot 3479-szer és szállást 14407-szer vettek igénybe. Az ebből született adatok a következők:

Együttműködés

2019-ben folytatódott intézményközi kapcsolataink erősítése, bővítése, immáron a megújult munkatársi gárdával. Az egyéni esetkezelések, az elhelyezések és ügyintéзések során különböző szervezetekkel, intézményekkel működtünk együtt. A személyes megbeszélések mellett igyekeztünk intézménylátogatásokra is sort keríteni, így munkatársaink szerteágazó kapcsolati rendszert alakítottak ki az elmúlt évben.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat és több hajléktalanellátó szervezet társintézményeivel kerültünk kapcsolatba. Az alábbi intézményekkel napi, heti rendszerességgel működtünk együtt:

- MMSZ 24 órás Egészségügyi Centrum és Lábadozó
- MMSZ Munkaügy és közfoglalkoztatási program
- MMSZ Mobil Tüdőszűrő Állomás
- MMSZ Miklós utcai éjjeli menedékhely
- MMSZ fertőtlenítő fürdető
- Baptista Szeretetszolgálat
 - Déli utca
 - Budafoki út
 - Soroksár
 - Trambulín Ház (Baross utca)
- Magyar Vöröskereszt, Madridi út

- Menhely Alapítvány (KHEK pályázatok, esetmegbeszélő csoportok, fapad team)
- BMSZKI
 - Felvételi Csoport
 - Szabolcs utca, idősek átmeneti szállója
 - Külső-mester utca, átmeneti szálló
 - Gyáli út, átmeneti szálló
 - Alföldi utca, átmeneti szálló
- Hajléktalan Információs Iroda (Könyves)
- Szent János Kórház, szociális munkás
- Nyíró Gyula Kórház OPAI és Tamasz Gondozó
- Hegyvidéki Önkormányzat Népjóléti Iroda (köztemetések)
- I. kerületi Kormányhivatal (Attila út)
- I. kerületi Rendőrkapitányság
- Magyar Posta Zrt. (Pauler u.)

Esetleírás

Ügyfél: B. Tamás

Végzettség: burkoló, festő

Előzmények: Kecelen született egy kis vidéki faluban, ahol a munkalehetőségek minimálisak voltak, így már fiatalon az volt a terve, hogy egyszer elköltözik onnan. Amikor elvégezte a szakiskolát Pestre költözött, hogy tapasztalatot szerezzen. Végül adódott egy nagy lehetőség a számára egy ismerősének köszönhetően. Norvégiában volt egy festői állás, amit rögtön el is vállalt, mivel úgy érezte nincs mit veszítenie. 9 évig volt kint Norvégiában, ez alatt az évek alatt megismerkedett egy magyar-lengyel tanárnővel, akivel komoly kapcsolatot sikerült kialakítania. A hölgy teherbe esett, de Tamásnak erről nem volt tudomása, mivel párja eltitkolta előle. Fél után derült ki, hogy magzaton kívüli terhességről van szó és a gyermek, illetve az anya élete is veszélybe került. Az anyát sikerült megmenteni, de a gyermek életét nem. Sajnos ez gátat szabott a kapcsolatuknak, így az útjuk elvált. Tamást nagyon megviselte a helyzet, de úgy érezte tovább kell lépnie. A kint tartózkodásának kilencedik évében karácsonykor hazajött meglátogatnia a családját, de a járat, amivel megérkezett Pestre nagyon korai órákban érkezett, és a vidéki buszra még sokáig kellett várakoznia, ezért a XIII. kerületben a Blahánál egy kocsmába betért, hogy néhány sört elfogyasszon. Három fiatal közre fogta, kést fogtak rá és megfenyegették, hogy ha nem veszi le az összes pénzét a kártyáról, akkor leszúrják. Muszáj volt így cselekednie, minden pénzét levették a kártyáról. A rendőrséget értesítette, de a vandálok nem találták meg végül. Ez a szerencsétlen helyzet annyira kizökkentette az élethelyzetéből, illetve a nyomozás is annyira elhúzódott, hogy két hónap után sem tért vissza Norvégiába. Nem sokkal később úgy döntött, hogy itthon marad. A mamutban dolgozott festőként és megismerkedett egy takarító nővel, Andreával, akivel szintén komolyabb kapcsolatba került. A kapcsolat fél év után végül megszakadt. Jó pár év múlva Tamás úgy

gondolta, hogy meglátogatja régi kollégáit a Mamutban, akiktől megtudta, hogy Andreának születtek ikrei és nagy rá az esély, hogy Tamás az apa. Tamás persze nem akart hinni a fülének, de felkereste Andreát és hosszas gyözködés után csináltak egy DNS tesztet, ami bizonyította, hogy Tamás az apa. Természetesen azon voltak, hogy a családot egyesítsék, de Andrea édesanyja nem rajongott az ötletért, mivel nem tartotta megbízható személynek Tamást. Pár hónapig nevelték közösen a gyermeküket, míg nem egy napon azzal szembesült, hogy az egész család elköltözött a szülő falujukba Orosházára. Tamás megtört, habár a kapcsolatot fel tudná velük venni, de még is tehetetlennek és bátortalannak érzi magát ahhoz, hogy ismét belevágjon egy harcba a család egyesítése érdekében. Ennek köszönhetően az évek alatt folyamatosan lecsúszott, ivott, elveszítette a munkahelyét és hajléktalanná vált. Az utcás kollégák hozták be hozzánk, hogy szeretnék nálunk elhelyezni. Amióta utcára került, szinte minden nap fogyasztott alkoholt, bandákba verődött, más hajléktalankkal lógott a városkülönböző részein. Elsősorban annyi kérés volt felé nézve, hogy az ittas állapotokat amennyire csak lehet, csökkentsük, illetve az intézményben is próbálja meg kulturáltan megjelenni, szabályokat tartsa be, és ha bármilyen problémája adódna, bátran keressen fel minket. Miután pár nap eltelt és betartotta az ígéreteit, leültünk a terveket megbeszélni. Nagyon bizonytalan és határozatlannak tűnt eleinte, mivel voltak elhatározásai és elképzelései az életével kapcsolatban, de úgy érezte, hogy egyedül döntést nehezen tud meghozni. Mindenképpen az volt a legfontosabb, hogy az alkoholt elkerüljük, a régi társaságot, akik véleményem szerint csak rossz hatással voltak rá, velük is szüntesse meg a kapcsolatot. Ha ezzel a két helyzettel tudunk mit kezdeni, akkor léphetünk a további fokozatra. Sokszor beszélgettünk ez alatt az időszak alatt és úgy láttam, hogy a kérésemet maximálisan igyekszik betartani. A napi kötelező egy feles egy sört elfogyasztja, de idővel erre is egyre ritkábban került sor. Mivel az intézmény szabályait betartotta, konfliktusok nem merültek fel vele kapcsolatban, ezért matracról pár hét alatt az ágyra került, ahol egészen a mai napig tartózkodik. Amikor leültünk a következő szintről beszélgetni és a további terveket szeretnénk volna lefektetni, elmondta, hogy neki nagy vágya, hogy a két gyermekével ismét együtt lehessen. Az elképzelés szép volt, de mondtam neki, hogy a családhoz, kapcsolattartáshoz, neveléshez pénz kell. Ha tisztességes apává szeretne válni, szükség van pénzre, munkára és kiegyensúlyozott életmódra. Elkezdtünk önéletrajzot írni és több helyre is elküldtük őket különböző munkáltatóknak, vállalkozóknak. Ez alatt az idő alatt nagyon gyorsan talált magának feketemunkát, ahol nagyon jól keresett és ebből a pénzből tudott félretenni, amit minden hónapban meg is tett. Tájékoztattam, hogy örülök a sikerének, viszont ez az állapot hosszú távon nem kifizetődő és szükség van bejelentett munkahelyre. Tisztában volt a helyzettel és azon van, hogy ezt a célt elérjük. Mivel lehetőség van arra, hogy pályázaton vegyen részt és jobb lehetőséget biztosítsunk hajléktalan emberek számára, ezért úgy döntöttem, hogy őt is bevonom ebbe a lehetőségbe, hogy tudjon vele élni, bizonyítsa saját magának. Célunk a bejelentett munkahely, a család egyesítése, elkerülni a hajléktalan ellátásból, önálló életmód tudat folyamatos fejlesztése, a hajléktalanság teljes megszüntetése, illetve, hogy minden nehézségen át tudjon esni, ne csússzon le ismét erre a szintre.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Fogadó Pszichoszociális Szakszolgálat

1123 Budapest, Kék Golyó u. 19/c.

1016 Budapest, Csap u. 2.

„Mintha áldás lenne ezen a munkán!”

Amikor az év vége felé egymás közt beszélgettünk, a beszélgetésekben egyikünkötől aztán másiktól is elhangzott az áldás szó, s ebben mintegy megfogalmazódva az az élmény, amit magunk körül munkánk nyomán tapasztaltunk. „Áldás” szóval kezdeni az éves beszámolót szívmengető, jó érzés. Mert ez nem olyasvalami, amit mi megcsinálhatunk. Az áldást azt ajándékba kaphatjuk mintegy jóváhagyásaként annak a munkának, amit elvégeztünk. A minden év végén ott magasodó képzeletbeli hegyről visszatekintve most csakugyan nemcsak az elvégzett munkát szemlélhetjük, hanem felidézhetjük, átélhetjük a munkánkat kísérő áldást is. Amivel mi is és azok az emberek is, akikkel kollégaként vagy kliensként együtt dolgoztunk, megajándékozottak lettünk. Kozma Imre atya szavait idézhetnénk, aki azt mondta: „a csoda a cselekvő emberrel és nem a csodavárával történik”. Mi sokat dolgoztunk azért az elmúlt évben, hogy az áldásnak, ha akar, legyen mire érkeznie.

Amellett, hogy intézményünk állandó, évről évre vállalt feladatait igyekeztünk magas szakmai színvonalon, igényesen ellátni, szívünket, lelkünket odatettük azért is, hogy a 2017-ben elkezdődött munka az Elfeledett Gyermekéért 2019-ben is folytatódjon. Hiszen ez változatlanul kiemelt témánk és ügyünk.

Az elfeledett gyermekek kifejezés, azokat a gyermekeket takarja, akik olyan családban nevelkedtek, nevelkednek, ahol egyik vagy mindkét szülő szenvedélybeteg. Úgy gondoljuk és érezzük azóta is, hogy ezeknek a gyermekeknek a támogatását nemcsak szóba hozni és elkezdeni kell, hanem szinten tartani és szélesíteni is. Az intézményvezető a teljes stábbal együtt rengeteg energiát, munkát beletett abba, hogy ezekről a gyerekekről minél kevésbé lehessen elmondani ezután, hogy „el vannak feledve”! S ami a társadalmi felelősséget illeti ezen a téren, úgy hisszük személy szerint rajtunk Fogadósokon is múlik, mi lesz majd ezekkel a gyerekekkel.

Örülünk, olykor meghatódottak is vagyunk akkor, amikor - most egy szimbolikus képet felhasználva - az általunk földbe szúrt vessző erősödik, hajtásokat hoz és látjuk már az első virágait is.

Hálásak vagyunk mindazért, ami 2019-ben történt és megvalósult a Fogadó munkatársainak közreműködésével. Hálásak vagyunk a mindennapos tevékenységeink során folytatott sok-sok beszélgetésért, a több ezer pohár vendégeinknek adott teáért, az elért eredményekért, gyógyulásokért klienseink életében. Ez az érzés fog el akkor is bennünket, amikor az elfeledett gyermekek ügyének előbbre haladását állapíthatjuk meg reményteljesen.

A Fogadóról

A Fogadó Pszichoszociális Szolgálat 2000 óta működik. Két helyszínen, a XII. kerületben a Kékgolyó utcában és az I. kerületben a Csap utcában biztosítja a szenvedélybetegek nappali, közösségi és alacsonyküszöbű ellátását.

A „Fogadó” elnevezés munkánk lényegét kívánja érzékeltetni. A szenvedéllyel élő emberek, házastársaik, gyermekeik számára egyaránt fontos problémájuk komolyan vétele, segítségkérésük, változásra való igényük elfogadása. Fontos, hogy valódi elfogadással, valódi befogadással találkozzanak a szakemberek részéről.

Az itt folyó munka alapján két térre osztható az intézmény belső tere: mi egyszerűen csak külső és belső térnek nevezzük azokat. A kinti rész az, ahova először belép a hozzánk érkező. Itt csörög a telefon, álláskeresés, információnyújtás, ügyintézés, időpont egyeztetés, beszélgetés. Ezzel szemben a belső tér a meghitt beszélgetések, családkonzultációk, és a csoportos foglalkozások helyszíne.

A két helyszínen különböző problémákkal jelennek meg a kliensek. A belső térben kapnak helyet azok a szenvedélybetegek és hozzátartozóik, valamint életvezetési és párkapcsolati problémákkal küzdők, akik már eldöntötték, hogy valamit tenni szeretnének a változás érdekében. A kinti munka sok esetben az alapvető szükségletekre épül: ruha, információ, telefon, számítógép-használat, pihenés, néhány jó szó.

A Fogadóban a szenvedélybeteg emberek és hozzátartozóik számára elérhető ellátási típusok jellemzői a jogszabályok alapján

A szenvedélybetegek közösségi ellátása olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú, az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történő gondozás, amelynek célja az életmódváltozás elindítása, segítése és folyamatos nyomon követése.

A szenvedélybetegek közösségi ellátása a következő szolgáltatásokat biztosítja:

problémaelemzés, problémamegoldás: a személyes célok meghatározásának segítése, a változtatásra motiváló tényezők feltárása, a szerhasználat, illetve - függés járulékos ártalmainak, káros következményeinek csökkentése, azonnali tanácsadás és segítségnyújtás a szolgáltatást csak eseti jelleggel igénybe vevők részére, készségfejlesztés: életvitellel kapcsolatos tréningek szervezése vagy közvetítése, az önellátásra való képesség javítása és fenntartása, pszicho-szociális rehabilitáció: a munkához való hozzájutás, a szabadidő szervezett eltöltésének segítése, szabadidős, önszorgító csoportok, támogató hálózatok szerveződésének segítése, tanácsadás, információnyújtás az egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások, valamint a foglalkoztatási, oktatási, lakhatási lehetőségek igénybevételéről.

A nappali ellátást biztosító intézmény

az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat

szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Az alacsonyküszöbű szolgáltatás

Az alacsonyküszöbű szolgáltatás lényege az egészségügyi és szociális szolgáltatások megismertetése, használatuk ösztönzése, megkönnyítése a szenvedélybetegek, addiktológiai problémával küzdő populációk számára. A küszöb alacsonyra helyezése egyrészt abban nyilvánul meg, hogy a szolgáltató szervezetek a célcsoportokhoz, illetve azok igényeihez igazítják telephelyük és nyitva tartási idejük kiválasztását – vagyis magukat könnyen, bárki számára elérhetővé teszik. A szolgáltatás anonim módon is igénybe vehető

A Kék Golyó utcai Fogadó szolgáltatásai 2019-ben:

- Egyéni és családi konzultáció, segítő beszélgetések naponta, egy-másfél órás ülések
- Autogén tréning valamint babát váró anyukák számára relaxáció
- Álláskeresés, szociális és egészségügyi ellátáshoz való juttatás segítése, szociális ügyintézés, információközvetítés személyesen vagy telefonon naponta nyitvatartási időben
- Szenvedélybeteg szülők fiatalkorú és serdülő gyermekeinek csoportja minden hónap 1 és 3 keddjén 17:30-tól Kormos Piroska vezetésével
- AAP csoport szenvedélybeteg szülők mellett felnövekedett felnőtt gyermekeknek Kormos Piroska vezetésével kedd esténként 18 órától
- ACA (Alkoholisták Felnőtt Gyermekei) csoport hetente csütörtökön 18:30-20:00 között, szombaton 10:00 -11:00 között

A Csap utcai Fogadó szolgáltatásai 2019-ben:

- Hogy vagy? szabadinterakciós csoport szenvedélybetegeknek minden hónap első hétfőjén este 18-21 óráig, (a csoport több mint 30 éve működik)
- Egyéni és családi konzultáció, segítő beszélgetések naponta, egy-másfél órás ülések
- Pszichoterápia minden szerdán 15-20 óráig
- Elterelés kábítószer-használatot kezelő egyéb ellátás, felvilágosító-megelőző szolgáltatás (egyéni: előre egyeztetett időpontokban) csoport: kéthetente 17.30-18.30-ig.
- Gyermekek relaxáció hetente pénteken 14-16 óra között
- AAP csoport szenvedélybeteg szülők mellett felnövekedett felnőtt gyermekeknek Kormos Piroska vezetésével szombat délelőtt 10 órától
- AA (Anonim Alkoholisták) csoport minden szerdán 11:30 és 12:30 között valamint péntekenként 16:30-17:30 között
- SLAA (Anonim Szex- és Szerelemfüggők) szombaton 13:30-14:30 között
WA (Névtelen Munkaholisták) csoport szerdánként 18:30-tól
- Szociális és egészségügyi ellátáshoz való juttatás segítése, szociális ügyintézés, információközvetítés személyesen vagy telefonon naponta nyitvatartási időben

- Ruhaosztás szükség esetén a Fogadóba behozott ruhaadományokból. Nincs konkrét időponthoz kötve.

Tevékenységek a Fogadón kívül 2019-ben

- Frankó András ebben az évben is oktatott a Károli Gáspár Református Egyetemen
- Az ELTE szervezésében óvodai és iskolai pszichológusok számára Frankó András és Kormos Piroska tartott országos szakmai műhelyfoglalkozást a szenvedélybetegség témakörében
- A Kék Vonal meghívására tartottunk szakembereknek műhelybeszélgetést a szenvedélybetegség témában
- A Bárczy Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolán gyógypedagógusok és pszichopedagógusok számára tartott műhelybeszélgetést Frankó András és Kormos Piroska
- A hajdúnánási KEF meghívására Frankó András tartott előadást
- Az Adna Caféban András vett részt beszélgetésen a szenvedélybetegségekről
- Zugló Egészségfejlesztési Iroda rendezvényén Frankó András adott elő szenvedélybetegség témakörében
- Kuraly Edit, Frankó András és Sipos László, mint családterapeuták részt vettek a Budapesten megszervezett, Dr.Scott R.Woolley amerikai családterapeuta által tartott egy napos képzésen. Ezen a kurzuson a jelenleg a legnagyobb eredményességűnek tartott és leginkább terjedőben lévő párterápiás módszerrel, az érzelmekre fókuszált párterápiával /EFT / volt lehetőség behatóbb ismerkedésre.
- A Magyar Családterápiás Egyesület Soproni Vándorgyűlésén Frankó András osztatlan figyelmet és érdeklődést kiváltó előadást tartott „Én vagyok az, aki másokról gondoskodik – Szendélybeteg szülők gyermekeinek lojalitása” címmel. Ugyanitt a Kormos Piroska–Frankó András páros „Szendélybeteg családok elfeledett gyermekeinek támogatása” címmel vezetett workshopot.
- Sipos László az érdi Vörösmarty Mihály gimnáziumban tartott szülőfórumot az egészséges nevelés témakörében
- Megrendeztük II. Konferenciánkat az Elfeledett Gyermekek programunkhoz kapcsolódóan
- Esztergomban az Elfeledett Gyermekek témakörében a helyi Fogadósok által szervezett helyi szakmai napon előadóként Frankó András és Kormos Piroska vett részt
- Többen is részt vettünk a ráckeresztúri tinirehabilitációs központ által szervezett nyitott napon
- Képviseltettük magunkat a Minnesota modellek II. országos találkozásán Nágocson
- Több kollégánk részt vett az F. Lassú Zsuzsa által tartott „Beszéljünk a gyermekekről” elnevezésű kiváló és hasznos képzésen
- Részt vettünk a Negatív gyermekkori élmények hatása a szenvedélybetegségek kialakulására és a megelőzés lehetőségei című konferencián a Lurdy Házban, ahol

Frankó András egy kerekasztal beszélgetésre meghívott szakemberként is szerepet vállalt

- Az Elfeledett Gyermekek kapcsán megjelentünk továbbá még a SOTE családdal és szenvedélybetegséggel összefüggő rendezvényén, a RÉV-nél és a Csákvári családsegítőnél is.
- A Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ hagyományos családi napján képviseltük az intézményt és bemutattuk kiadványainkat

A Kék Golyó utcai Fogadó 2019-ben

A Kék Golyó utcai Fogadóban az idén folyamatosan és sokan jelentkeztek szolgáltatásainkra. Szolgáltatásaink terén örömmel láttuk az intézmény tereinek és a munkatársak kapacitásának nagyfokú igénybevételét. Az intézmény klienseinek többségét meghatározó módon idén is azok képviselték, akik számára közvetlen érintésként vagy hozzátartozóként az alkohol jelentette a problémát. Emellett továbbra is jelen vannak a másfajta függőség által érintett emberek is, mint a gyógyszerfüggők, dohányzást elhagyni akarók vagy például egykori heroin fogyasztók.

Olykor felsóhajtunk akkor, amikor érezzük minimum egy plusz helység hiányát. Változatlanul jól jönne egy akár játékra, olvasgatásra, tartósabb ittlétre, csoportfoglalkozásra is használható szoba. Alap berendezési tárgyként mindenesetre már beszereztünk egy csocsót, amit leellenőriztünk, kipróbáltunk. Szerettük volna tudni, vajon jól működik e. Kiderült, hogy jól! További bevetése azonban egyelőre állandó elhelyezésre alkalmas tér hiányában még várat magára.

Tömérdek ruhaadomány érkezik hozzánk nap, mint nap. Nagyon sok embert a belső iránytűje továbbra is hozzánk vezet, ha felesleges ruháit le szeretné adni valahol. A ruhaadományok rendszeres elszállítása az év nagy részében megoldott. Sikeres próbálkozásaink vannak arra is, hogy az adományozást előre bejelentő embereket a nagyobb befogadóképességgel rendelkező Máltás átvevőhelyek felé irányítsuk.

Időszerűvé vált az épület belső megújítása is, ami konkrétan a falak és a plafon festését jelentette. Ez nem kevés pakolással járó munkát igényelt még egy ilyen méretű intézményben is mint a miénk. Tulajdonképpen szívesen vettük volna, ha az ajtónkon, ablakunkon befújó déli szél hip-hop elvégzi helyettünk ezt a festési munkát anélkül, hogy bármit is mozdítanunk kelljen a falakon belül. Mivel ez nem történt meg, a MKB Bank önkéntes munkatársi csapata nagy erővel érkezett hozzánk segítségül. Az önkéntesek és a helyi erők összefogásával egy hangulatos, dolgozó nap alatt az épület összes helységének kifestése megtörtént.

A belső fogadótérből búcsút mondtunk a feleslegesnek ítélt tárgyaktól. A változás nyomban érzékelhetővé lett, az ajtónkon belépők rögvest egy tágasabb térben találhatták magukat. A friss festésre is felfigyeltek sokan. Bár akadt egy régi kliensünk, aki hosszabb kihagyás után újból

nálunk járva amikor leült, körülnézett és csak annyit mondott a szája szögletéből: Figyeljete ide! Mikor fogtok már festetni? Úgy nézem, nagyon ráférne erre a helyiségre!

A felesleges holmik a lomtalanítással távoztak. Őszinte meghökkenésünkre és örömünkre a nehezebb bútorelemek pakolásában hölgykollégánknak éppen az a kliensünk segített nagy erőbedobással, akivel az évek alatt a legtöbb nehéz pillanatunk akadt. Amint kiderült, hogy szükség volna a férfierőre, ő, egy mindenki más jelentkezőt kizáró hangos kiáltással két kezét egyszerre lendítette magasba: Itt vagyok! Itt vagyok!

Az alábbiakban néhány történet következik szakmai munkánk illusztrációjaként 2019-ből:

Lehetséges a változás – alkohol a családban

Egy középkorú pár járt évek óta azzal a gonddal hozzánk, hogy a feleség szerint a férj alkoholbeteg. A férj hosszú tagadás, leállás, visszaesés után az ősz folyamán nagy lépésre szánta el magát. A közösség (ahová rendszeresen járnak) közös levelezőlistájára írt egy levelet, amelyben felvállalta a betegségét, és imákat kért a gyógyulásáért. Ez nagy áttörés a családban, azóta egyéni segítséget is igénybe vesz és tartja az absztinenciát.

Egy alkalommal a kamaszkorú gyerekeket is behívtuk közös beszélgetésre a szülőkkel. Szép alkalom volt, a fiúk és az apa nyíltan, őszintén tudtak beszélgetni az alkoholproblémáról. Ez számukra döntő és nagyon fontos pillanat volt. Valódi, mindannyiuk által átélhető lehetőség nyílt a tartós változásra a kapcsolatukban. Nem csak ők, hanem mi is megérintődtünk attól, ami történt, és ahogyan ez történt a szülő és gyermekei között.

Amikor a szálak összeérnek – segíteni a szülőknek, segíteni a gyermeknek

Körülbelül két évvel ezelőtt egy pár érkezett hozzánk. A férj kérte a segítséget, mert a felesége, aki alkohol és gyógyszerfüggő, a 6 éves kislányukat már nehezen tudja ellátni.

A hölgy rossz állapotban volt, a kórházi ellátást elutasította. Egy idő után a férj és feleség is elmaradtak a párterápiáról. Körülbelül egy évvel később, a lakóhelyük Családsegítő Szolgálatától kaptunk egy meghívást velük kapcsolatban egy esetkonferenciára.

Ugyanis az általános iskola portása jelezte, hogy az anyuka rendszeresen alkoholos állapotban megy a kislányért, így a szakembereket együttgondolkodásra hívták össze. A kislányra nagyobb figyelem irányult ezután, egyéni segítséget is kapott.

Ősszel aztán ismét bejelentkezett a pár. Kiderült, hogy hölgy már nyár óta nem iszik, viszont a gyógyszerekről nem tud leállni, és nehéz az otthoni munkákban helytállnia. A szülők elmesélték, hogy akkor már 8 éves kislányuk most kezdett el egy csoportba járni a kerületi gyermekjóléti szolgálathoz. Nagy volt az ámulatunk, amikor megtudtuk, hogy az a bizonyos csoport, ahová a kislány jár, az éppen az, amit a mi kolléganőnk, Piroska vezet. Ez a csoport ugyanis olyan gyerekek számára jött létre, akiknek valamelyik szülője alkoholbetegségben, vagy egyéb pszichiátriai betegségben érintett. Az ilyen jellegű gyerekcsoport egyelőre kuriózum, hiszen hasonló nem, vagy alig működik az országban tudomásunk szerint. Érdekes egybeesés és örömteli meglepetés volt számunkra, hogy a korábban a Fogadóban párterápiát kezdett pár gyermeke két év múltán egy olyan csoportban bukkan föl, amelyet ugyan a Fogadón kívül, de szintén egy Fogadós kolléganőnk vezet.

Jó volt látni, hogy a szálak összeérnek és így a kislány fejlődését több szempontból is követni tudjuk. Ez a történet más szempontból is nevezetes. Először ugyanis ebben a csoportban került akcióba Lurkó kesztyűbáb formájában is, aki pillanatok alatt a kislány barátja lett. Beszért hozzá, és Lurkó is válaszolt neki. Olyan közel került a kislányhoz, hogy nyomban le is lett rajzolva. Keresni sem kellett, abban a helyzetben a kutyus magától is megtalálta a helyét és szerepét. Ez a történet nagy biztatást jelentett mindannyiunknak.

Egyéni konzultációs folyamat egy AAP-s fiatal felnőttel

Egyéni segítő beszélgetésre járt hozzám egy fiatal hölgy. A hölgy a Fogadó által kiadott Apa Anya Pia című könyv olvasása után keresett fel egyéni segítséget kérve. Mindkét szülője alkoholbeteg.

Eddigi életében már sok nehézségen esett túl, a könyv kapcsán ébredt fel az a gondolata, hogy eddigi elakadásainak köze lehet szülei szenvedélybetegségéhez. Heti rendszeres találkozások alatt átbeszéltük a gyermekkorát, szüleihez való viszonyát, félelmeit és nehézségeit a kapcsolataiban. Megnéztük függő kapcsolatait, alárendelt viszonyait. Több mint egy éves lelkes, mélyreható önismereti munkájának köszönhetően zártuk le a beszélgetéseinket.

Közös munkánk révén rendeződött szüleivel való viszonya. új munkahelyet talált, saját határait jobban érzékeli, stabilabb lett az önképe, könnyebben mond nemet, kiegyensúlyozottabb lett a hangulata. Sőt megfogalmazódott benne a gyermek utáni vágy is. Nagyon örültünk annak, hogy a konferenciánkon is vállalta saját történetét, meg tudott jelenni mások előtt és beszélni tudott arról honnét indult és hol tart most. Megértette mennyire fontos beszélni arról, amit átélt korábban és amit megél most. Ezzel ő is segíteni tud a sorstársainak.

Egy elromlott bojler is hozhat valami jót

De nem kell ahhoz rendszeresen beszélgetésre vagy konzultációra járni hozzánk, hogy valami igazán jó történhessen valakivel! Elég csak benézni, alkalmas időben. Ezt tette az a fogadóba rendszeresen munkát keresni bejáró férfi is, aki éppen akkor nyitott be, amikor egy gyengén látó, anyagilag is nehezen létező ismerős hölgy kérte segítségünket elromlott bojlere és egyéb szerelést igénylő problémái megoldásában. Ekkor derék férfiemberünket hip-hop kiejánlottuk hozzá! Akkor aztán a bojler megszerelődött! Majd az egyéb műszaki problémák is megoldásra találtak. Végül egy idő után a hölgy és az úr is összeköltözött, mert ők meg szépen társra találtak egymásban. Mindez az év legutolsó munkanapján derült ki, amikor mindketten eljöttek hozzánk megköszönni a segítségünket és indultak is tovább, hogy a hölgy hivatalosan is bejelentse magához az ő „kicsikéjét”. Ha nincs a Fogadó, akkor ez sem lett volna!

A Csap utcai Fogadó 2019-ben

A Csap utcai Fogadóban az egyik célkitűzésünk volt az előző évben, hogy az intézményt a lehetőségekhez képest minél kényelmesebbre tegyük a betérő klienseink számára, maximalizálva a kis hely adta lehetőségeinket. A fentiek megvalósítása fokozatosan meg is történt az év folyamán. Ennek kapcsán a legnagyobb változást az hozta számunkra, hogy a szerdánként már évek óta működő „szervezett” ruhaosztást a korábbi formájában

megszüntettük. Továbbra is van lehetőség arra, hogy ruhát kérjenek tőlünk az erre rászoruló embereknek, de ezt már egy olyan meglévő alapkészletből biztosítjuk a számukra, amely első sorban szezonális holmit tartalmaz. Ennek az „alapkészletnek” a létrehozása azért volt fontos számunkra, mert semmiképp nem szeretnénk volna, ha teljes mértékben megszűnik ez a fajta szolgáltatásunk, hiszen sokszor tértek be hozzánk a hét minden napján ezzel az igénnyel olyan emberek, akiknek nagy szükségük volt egy pár cipőre, pulóverre, télikabátra.

A másik nagy változást ebben a tekintetben az hozta, hogy korlátoztuk az adományok fogadását az intézményben olyan módon, hogy a korábban még befogadott nagy mennyiségű (10-15 zsák) ruhát adományozókat tovább irányítottuk a Szeretetszolgálat nagyobb kapacitású intézményeibe. A fenti két változtatásnak köszönhetően szó szerint és átvitt értelemben is fellélegzett a Fogadó, hiszen a korábban ruhás zsákokkal zsúfolt terek (fogadó tér, stb.) ismét helyet adhattak az embereknek, akikért nap, mint nap próbálunk tenni. Ahogyan alakult a tér úgy kaptuk és kapjuk azóta is a pozitív visszajelzéseket a klienseinktől is. Tetszett nekik a hely, látszott, hogy kényelmesen, otthonosan tudják érezni magukat nálunk, így a célunk megvalósult.

Nagyon sokat jelentett számunkra, hogy új bútorokat is kaptunk a belső szobába, ami tovább növelte a komfortot és a rendezettséget.

Új csoportok a Csap utcában

A tavalyi évben csoportokat indítottunk a Csap utcai helyszínen.

Az egyik a Társalgó névre keresztelt női alkotó csoport (egyik tagunk elnevezése szerint: Asszony klub), melynek hívó mondata: „Mint régen a fonóban!”. Ennek célja egy olyan közösség létrehozása, ahol az alkotó folyamatok mellett (különböző kézműves technikák, kötés, horgolás, gyöngyfűzés) nagy hangsúlyt kapnak a mindennapi problémák, élethelyzetek megosztásai, ahol a résztvevők egymás elfogadása és meghallgatása által épülhetnek, gyógyulhatnak. A csoport elindulásához a környék lakóinak segítségét kértük, hogy azokat az alapanyagokat, amelyek olykor igen drágák a csoport számára biztosítani tudjuk. Adományként nagyon sok a háztartásokban meglapuló, már nem használt fonalat, kötő- és horgolótűt, gyöngyöket és szöveteket kaptunk, amik valódi kincseket jelentenek a Társalgó tagjainak.

Másik csoportunk szenvedélybeteg emberek hozzátartozóinak szól. Az alkalmakon részt vesznek szülők, testvérek, feleségek, akiknek hozzátartozójuk valamilyen függőségben szenved.

A 12 lépéses önsegítő csoportoknak változatlanul helyet adunk az intézményben, továbbá az AAP csoportok egy része is itt működik.

A tavalyi évben ismét felkerestek minket az I. kerületi Szociális Szolgáltató Intézmény munkatársai, hogy a korábbi együttműködésünket folytatva a jövőben is szorosan együtt dolgozzunk a kerületi ellátottak érdekében. Összességében sikeres évet zártunk a Csap utcában, a tervezett feladatainkat megvalósítottuk. Az új évben tervezzük további csoportok indítását és a meglévők folytatását egyaránt.

Elterelés a Csap utcában

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Fogadó Pszichoszociális Szolgálat az előírt kereteket, szabályokat betartva nyújtotta az elmúlt évben a megelőző-felvilágosító szolgáltatást, az ehhez szükséges tárgyi és személyi feltételeket biztosította.

A megelőző-felvilágosító szolgáltatás alapvető céljai mellett az egyéni célok, lehetőségek és igények mentén történt a foglalkozások felépítése. Az alkalmazott módszereink közé tartoznak a rogersi elvekre épülő egyéni konzultációs beszélgetések, önismereti gyakorlatok, szerfogyasztással, szenvedélybetegségekkel kapcsolatos ismeretek átadása. A foglalkozásokon fontos szerepet kap az aktuális probléma és élethelyzet mellett a kapcsolatok, család, barátok, szabadidő, munka, iskola, szerepek, értékek, kommunikáció, érzelmek kifejezése és a rendőrségi intézkedések során szerzett tapasztalatok, sérelmek megbeszélése, a drogfogyasztás, mint bűncselekmény, és a bűnöző stigma kérdésének tisztázása is.

A 2019-es évben klienseink első sorban a csoportfoglalkozás keretén belül vették igénybe a szolgáltatásunkat, de egy-két esetben volt példa egyéni foglalkozásra is. A csoport létszáma átlagosan 8-10 fő között alakult az év során. Az alkalmak kéthetente keddenként két órás időintervallumban történtek. A megelőző-felvilágosító szolgáltatásban részt vevők továbbra is a 15-37 éves korosztályból kerültek hozzánk első sorban Budapest I. és XII. kerületéből. A különböző életkorú klienseink jól együtt tudtak működni, egymásra és önmagukra reflektálva, a csoportszabályokat betartva vettek részt a folyamatban. A tavalyi év sok tapasztalatot hozott számunkra. Az ezt megelőző évekhez képest egyre több olyan fiatallal találkozom, akik nem csak az iskolai-, de a saját családi rendszerükbe is nehezen illeszkednek be, kívülállónak érzik magukat is, több alkalommal az öngyilkosság gondolata is felmerül. Mivel ilyenkor az elterelés keretei és saját szakmai kompetenciáim nem bizonyulnak elegendőnek, akár egy újbóli, speciálisabb, fókuszáltabb „állapotfelmérésre” külső szakmai segítséget kérünk pszichiáter kollégáninktól.

Az elterelésben részt vevő fiatalok számára a csoport megalakítása továbbra is jó ötletnek bizonyult, amellyel a közösségnek, mint építő közegnek az adottságait jól ki tudjuk használni és reméljük ez a későbbiekben is így marad.

„Elfeledett Gyermek program”

Az „Elfeledett Gyermek” támogatása és a számunkra megfelelő és elérhető segítségnyújtási módok kidolgozása, megismertetése, terjesztése 2017-óta folyamatosan lendületben és lelkesedésben tartja a Fogadó csapatát. 2019-ben is rengeteg energia, kreativitás, ötlet jelent meg megbeszéléseinken. Mondhatnánk, hogy a Fogadó az egyik legnagyobb ötlet és gondolatsűrűséggel rendelkező helyé válik a Földön, amikor erről az ügyről beszélünk. Olykor a megbeszélésekről emlékeztetőt készítő kolléganőnek is kapkodnia kell, hogy idejében lejegyeztesen minden elhangzó ötletet, mielőtt feledésre ítélné azt a következő hasznos gondolat, elképzelés gyors felbukkanása valamelyik kolléga fejéből.

Kisfilmjeink

Rengeteg ötletelés nyomán születtek meg például azok a kisfilmek, melyek készítését már tavaly elterveztük. Külföldi példákat már láttunk korábban arra, hogyan nyúlnak a témához. A három kisfilmmel úgy gondoljuk, ezen a téren most mi is kitettünk magunkért. Reméljük, ezekkel az anyagokkal is elérjük azokat, akiknek ez téma kimondva vagy kimondatlanul, de fontos lehet. A filmek lejátszási idejét szándékosan rövidre tervezve bízunk abban, azok is végig tudják nézni, akik figyelme már nem, vagy csak ritkán tud hosszabban egy dologra tapadni. Vagyis a mai gyerekeket, a mai kamaszokat, fiatal felnőtteket tartottuk szem előtt.

Leghosszabb, „Nem vagy egyedül” című sokszereplős kisfilmünk több napos forgatással, különböző helyszíneket felhasználva készült el. A kisfilm képei, arcai és az ott megjelenő üzenetek - nem vagy egyedül, nem a te hibád, nem állíthatod meg, gondoskodhatsz magadról, élvezheted az életed – szelíd és érthető módon adnak biztatást, bátorítást azoknak, akik életére gyermekként az alkohol vagy más szer fogyasztása szüleiken keresztül hatást gyakorolt. A film rendezése, vágása, sőt az aláfestő zene megkomponálása is lelkes önkénteseink munkáját dicséri.

Táblára írt üzeneteket tartalmazó kisfilmből leforgattunk egy egészen rövid egy szereplős változatot is. Ez az egy percnél rövidebb filmecske is arra invitálja a nézőt: Bátran fordulj segítő helyhez, ha úgy érzed szükséged van rá. Az utolsó képeken ott látható az apaiszik.kimondhato.hu és az anyaiszik.kimondhato.hu internetes oldalunk is, ahol a gyerekek is olvashatnak arról, hogyan is gondolkodjanak a szüleik alkoholbetegségével kapcsolatban. Ezen az oldalon tanácsot is kapnak ahhoz, hogy mit tehetnek gyerekként saját magukért. Az „Elmondok egy titkot” című kisfilm az animáció eszközeit felhasználva bátorítja a fiatalokat arra, hogy keressenek valakit, akiben meg tudnak bízni és kérjenek segítséget. Fontos, hogy ne maradjanak egyedül azzal, ha a szüleik alkoholbeteg emberek.

https://www.youtube.com/channel/UCOSgwf_CAM8ZhYi5Qbo4csQ/videos

Kiadványok, Lurkó, Bolyhos

A 2018 tavasszal megjelentetett Waltraut Barnowski-Geiser által jegyzett magyarul Apa, Anya, Pija címet viselő könyve iránti kereslet folyamatos. Minden héten akadnak az ajtónkon kopogtató érdeklődők. Néhány szakember pedig nagyobb számban is kér tőlünk a könyvből

azzal a céllal, hogy direkt módon saját kliensei kezébe adhassa. A beszámoló írásának ezen pontján éppen Dániából jött érdeklődő levél a könyv iránt. Ha így folytatódik talán hamarosan az óceánon is átkel majd ez a kiváló szakkönyv.

A másik szintén lefordított és kiadott könyv Hanna Grubhofer és Bärbl Weingartshofer magyarul Bolyhos címen megjelentetett mesekönyve. Ennek főszereplője Bolyhos, akinek az apukája amikor alkoholt fogyaszt egészen megváltozik. A főhős szeretné érteni mi történik és ehhez segítséget keres és talál. 2018-ban a kiadvány megjelenését hamarosan a főszereplő Bolyhos plüssfiguraként való színre lépése követte. A képeskönyv rajzai alapján készítettük el a könyv kedves, sárgabundás szereplőjét. Szándékunk szerint a gyerekek számára megkönnyítheti a nehéz témával való találkozást, ha Bolyhos kézbe is vehető, megsimogatható, megszeretgethető. 2019-ben pedig nagy örömünkre Bolyhos története megszólalt. Történetéhez Gregor Bernadett színésznő adta a hangját. A „teszt” meghallgatások után, már az első hallgatói vélemények is visszajelezték, hogy a hang a szöveghez képest valami többletet is hozzáadott a kedves kis figura történetéhez. Valami olyat, ami hanggal fejezhető ki igazán érző és értő módon.

A tavalyi évben sorrendben harmadik kiadványként megjelentetett Lurkó mesekönyvet és a hozzátartozó segédanyagokat a svájci szenvedélybeteg embereket és hozzátartozóikat segítő Sucht Schweiz alkotta meg, tavaly tőlük kaptuk meg a felhasználás jogát. Lurkó egy kiskutya, gazdájának, Palkónak alkoholproblémái vannak. Ha Palkó dühös vagy nem gondoskodik Lurkóról, a kiskutya úgy gondolja, hogy ez az ő hibája miatt történik így. Lurkó helyzete sok olyan gyermek mindennapi életét írja le, akinek szülei mentális problémával küzdenek. Az ő esetében a folytatást a kiskutya négy, saját kutyus életéből elmesélt epizódja jelentette, amit Nagy-Malsiner Nikolett kolléganőnk bájos, kedves hangján meg is hallgathatnak a gyerekek és a felnőttek a www.lurko.kimondhato.hu oldalon, ahol bővebben arról is olvashatunk, hogyan érdemes a gyerekekkel és Lurkóval dolgozni szülőként vagy szakemberként.

De hogy ennél is teljesebb legyen a kínálat a gyerekek felé, Lurkó figuráját „élő”, kézbe vehető formában is elkészítettük. Szerettük volna, ha bármelyik kisgyerek, aki kapcsolatba kerül vele, Bolyhoshoz hasonlóan magához szoríthatná, megsimogathatná. Ráadásként kesztyűbáb formájában is megvarrattuk. Úgy gondoltuk pedagógiai szempontból is érdemes ezt megtennünk. Bábként kézre emelve Lurkó könnyen mozgatható és akár bátran meg is szólalhat a gyerekek előtt. Lurkó a Fogadóban már állandó szolgálatban van „figyeli” a szobába belépőket és szükség esetén azonnal mozgósítható, leemelhető a polcról is.

Csoportok

2019-ben is folytatódott a szenvedélybeteg szülők kamasz és fiatal felnőtt gyermekeinek szóló csoportunk. Év közben több új fiatal is csatlakozott hosszabb, rövidebb időre. A csoport kéthetente találkozik.

2019-ben indult el az első Apa, Anya, Pia csoport, amely tematikusan felépített csoport szenvedélybeteg szülők felnőtt gyermekeinek. A csoport már az első meghirdetéskor keresettnek

bizonyult, ezért rövid időn belül elindult a második majd a harmadik csoport is. Az évet négy lezárt és egy folyamatban lévő AAP csoporttal zártuk. Az AAP csoportok szükségességét látjuk bizonyítva abban, hogy a csoportok továbbra is keresettek, illetve a már lezárt folyamatok résztvevői a folytatást kérték. Erre az igényre válaszul 2019-ben elindult egy AAP+ csoport, melybe három, már lezárt csoport tagjai vesznek részt. Az AAP csoportok pszichoedukációs szerepük mellett a sorstárs közösségi élményt is nyújtják. Az AAP+ban inkább a közösségi élmény kerül előtérbe.

Csoportonként 8-12 fővel számolhatunk.

Több megkeresés érkezett hozzánk vidéki városokból, ezért is tartjuk fontosnak a már meglévő tudásunk és tapasztalatunk tovább adását szakembernek, arra buzdítva őket, hogy indítsanak csoportot saját környezetükben.

Ősszel indult el egy gyermek csoport az V. kerületi Gyermekvédelmi Központ felkérésére, ezt a csoportot 2020-ban is folytatjuk. Izgalmas kihívás azoknak a gyerekeknek az elérése és bevonása, akiknek a szülei még aktív szerhasználók. Szintén új szint hoz a palettára, amikor a szülő elindul a felépülés útján és erre a folyamatra családterápiás munkánk során is ráláthatunk.

Ahogy halad az idő és egyre többet dolgozunk az AAP-s klienseinkkel, úgy gyűlnek a saját tapasztalataink. Klienseink révén - akár egyéni, akár csoportban történő munkában – mi is számos új tapasztalatot vagy tudásanyagot beszerzünk. Útközben, a gyakorlat útján haladva tapasztaljuk ki egyre inkább hogyan is lehet ezt a fajta segítő munkát jól csinálni. Alkalmadtán bizony olyan mondatok is elhangozhatnak klienseink szájából, amelyek akár egy képzési anyagban is helyet kérhetnek maguknak. Ilyen például az egyik fiatal felnőtt AAP-s kliensünktől hallott mondat: „Véghezvittünk pár felnőtté válást úgy, hogy a környezetünk nem csinált semmit”. Mellbevágó kijelentésként hat!

Média megjelenések

Ha a médiában való megjelenéseink számát nézzük, láthatjuk, hogy egyre bővül az esélye annak, hogy több emberhez jussanak el üzeneteink. Egyre könnyebben történhet meg, hogy akár tudatos keresés nélkül is valaki egyszerűen csak „belebotlik” valahol az interneten olvasás közben egy a témát érintő cikkbe vagy hivatkozásba. Az alábbiakban néhány internetes link mutatóba a teljesség igénye nélkül

<https://mindsetpszichologia.hu/2019/09/12/elfeledett-gyermek-szenvedelybeteg-csaladok-gyermekei/>

<https://pszichoforyou.hu/4-gondolat-a-szenvedelybeteg-szulo-felnott-gyermekeirol/>

<https://magyarnemzet.hu/lugas-rovat/transzgeneracios-atok-7436972/>

<https://www.magyarhirlap.hu/kronika/20190613-elfeledett-gyermekek>

<https://nlc.hu/ezvan/20191028/alkoholista-szulo-gyerekei-lelki-egeszseg-maltai-szeretetszolgalat/>

<https://www.elte.hu/content/mentalis-tamogatas-az-alkoholbeteg-szulo-gyermekeinek.t.19978>

<https://www.evamagazin.hu/alkoholista-szenvedelybeteg-szulo-gyerekenek-lenni-114307>

<https://eletszepitok.hu/szenvedelybeteg-szulo-felnott-gyermekei-apa-anya-pia-konyv/>

<https://juratus.elte.hu/elvesztett-gyermekkor-az-elet-alkoholista-szulok-mellett/>

<http://konyvkultura.kello.hu/egypercesek/2019/06/apa-any-a-pia>

https://kiberov.blog.hu/2019/08/29/elfeledett_gyermekek

Az internet adta média lehetőségek mellé vehetjük a Karc Fm rádióban, a Mária rádióban, a Kossuth rádióban, a Katolikus Rádióban Frankó Andrással illetve Kormos Piroskával elhangzó beszélgetéseket. Az ATV-ben pedig András közreműködésével a Jakupcsek Plusz műsor keretében került képernyőre a téma. Év közben érdeklődött a Duna televízió is, felvetve egy hosszabb műsor elkészítésének lehetőségét.

Hogy ne legyenek elfeledve – II. Konferencia a szenvedélybeteg családban felnövő gyermekekért

II. konferenciánkat 2019. október 10-én, ismét a lelki egészség világnapján rendeztük meg. A rendezvény helyszínéként a már bevált MOMkultot választottuk, köszönhetően az épület kedvező belső adottságainak és gálans díjú bérlési lehetőségének. A konferencia megvalósulását a Nemzeti Kulturális Alap támogatta. Nagy megtiszteltetésként Herczegh Anita a köztársasági elnök felesége elvállalta a rendezvény fővédnöki tisztét, így adva rangot az eseménynek és növelve annak hírértékét.

Az immár második alkalommal megrendezett szakmai nap célja többek között az volt, hogy bemutassa a szenvedélybetegség családokra, legfőképp a gyermekekre gyakorolt hatásait; hogy megfogalmazza és megjelenítse a problémát. Ehhez kapcsolódott a társadalom és a szakemberek érzékenyítésének célkitűzése, a társadalmi felelősségvállalás hangsúlyozása, illetve a szülők, a gyermekek és a szakemberek lehetőségeinek felvázolása is. Szerepet kapott a Fogadó eddigi gyakorlatának és tapasztalatainak szemléletes bemutatása is. A résztvevők megismerhették a közelmúltban megjelent kiadványainkat is. Kézbe vehették a gyermekeknek szóló mesekönyveket a szenvedélybeteg szülőknek készült füzetet és a már tavaly óta szép sikerrel terjesztett az Apa, anya, pia című kötetet is.

Konferenciánk márkajelzésének Nagy-Malcsiner Nikolett egyszerű és kiváló rajzát szántuk, melyet mi Fogadósok pillanatok alatt megszerettünk. Az előkészítés fázisában saját, eredeti ötlete nyomán Niki pillanatok alatt készített újabb és újabb változatokat a kisfiút és szenvedélybeteg szüleit együtt ábrázoló kompozícióra. A sokféle változat közül választottuk ki azt az egyet, amit a konferencián is felhasználtunk. A piros sapkás kisfiú

azután megjelent a konferencia résztvevői számára ajándékba adott, a máltai süteményben készült kis kerek sütemények csomagolásán is. Illetve fel lehetett fedezni az általunk, szervezőkön viselt kék színű pólókon is.

A szervezés során törekedtünk arra, hogy az előadók és meghívottak között érintett felnőtt gyermekek, szülők, érintett szülők, szakemberek, érintett szakemberek is legyenek, képviselve mindazokat a csoportokat, akiket a konferencia meg kíván szólítani, el kíván érni. A szakmai napot 200 főre terveztük, ami a Momkult maximális teherbíró képessége a rendelkezésünkre bocsátott nagytermet figyelembe véve. Az előzetesen regisztrálni szándékozók létszáma a Konferencia előtti héten már meghaladta ezt a számot. A regisztrációt le is állítottuk ezután. Ez a tény azt a visszajelzést adta számunkra, hogy a szakmai nap témája különösebb hírverés, reklám nélkül is ilyen sok érdeklődőt vonz a rendezvényünkre.

Az I. konferencia tapasztalatait leszűrve, az esemény lebonyolításában résztvevő segítők körét Máltás önkéntesekkel bővítettük. Ez lehetővé tette, hogy a Fogadó munkatársai közül az első konferenciánkhoz képest többen is beszálljanak az előadók illetve a workshopot tartók szakemberek közé. Jó érzés volt számunkra, hogy ilyen módon is egységes csapatként léphetünk föl és jelenhetünk meg a rendezvényen.

Míg a tavalyi konferenciánk előadásai sokak véleménye alapján egyértelműen nagyon megérintő hatást keltettek a résztvevőkben, a második alkalomról az volt a benyomásunk, hogy inkább a szakmaiság dominált. Noha megérintettségre, megilletődöttségre, könnyekre ezen az októberi napon is akadtak példák bőven.

A napot Dr. Simon Attila szociális ügyekért felelős helyettes államtitkár nyitotta meg. Az első előadás blokkban Dr. Makara Mihány főorvos beszélt „A negatív gyermekkori élmények hatásáról a szervenvelbetegség kialakulásában”. Ezt követte F. Lassú Zsuzsa pszichológus „A reziliencia támogatása mentálisan sérülékeny családban élő gyermekeknél” című előadása. „EGY-ről kettőre, és tovább” címmel Frankó András beszélt arról, mi minden történt az első konferencia óta az Elfeledett Gyermekek kapcsán.

A második előadás blokkban dr. Bodrogi Andrea mutatta be, milyen felnőni egy alkoholista szülőkkel rendelkező családban. Hajdú Krisztina az MMSZ modellprogramok szakértője a hátrányos helyzetű kistélepléseken élő gyermekekkel való munkáról tartott lendületes előadást. Kormos Piroska kolléganőnk pedig beszámolt az általa vezetett, serdülő és fiatalokú gyermekek számára létrehozott csoportról.

F. Lassú Zsuzsa pszichológus előadásának tartalmát a beszámoló számára is kiemelném, mivel behozott egy olyan kulcsfogalmat, -reziliencia -, amelyet szakemberként nagyon érdemes ismernünk és terjesztenünk. Emellett az előadó szemlélete, előadásának üzenete egybevág mindazzal, amit mi a Fogadóban is képviselni szeretnénk. Nem véletlen, hogy F. Lassú Zsuzsa az elsők között kapcsolódott munkánkhoz és vállalt részt a velünk való együtt gondolkodásban a program jövőjéről. Az előadás lényegének kiemeléséhez most a pszichoforyou.hu internetes oldal Konferenciánkról írt beszámolójának szövegéből veszünk három idézetet.

„F. Lassú Zsuzsa előadásában azokat a védőfaktorokat ismertette, amelyek kompenzálhatják a szervenvelbetegség kockázati tényezőit, és amelyek erősítésével részben megelőzhetőek, illetve gyógyíthatóak a szervenvelbeteg családban szerzett sebek. A lélek rugalmas

ellenállóképessége, vagyis a reziliencia az, amit fejleszteni kell annak érdekében, hogy a függő szülők gyermeke növelni és alkalmazni tudja megküzdés stratégiáit.....”

„Bizonyos védőfaktorokat akár még a szenvedélybetegségben érintett családokon belül is meg lehet találni! Ilyen például a szeretet és a felügyelet érzete, a legalább egy szülővel meglévő bensőséges kapcsolat, a válaszkész és érzékeny nevelés, az iránymutató fegyelmezés, a szabályok és szerepek átláthatósága és a szülői részről aktívan támogatott tanulás. A szabadidős tevékenységekre való lehetőség és az érdeklődés kialakulása, más egészséges felnőttek és a segítség elérhetősége, a kortárs kapcsolatok erősítése is rengeteget javíthat a helyzeten, és szó szerint menti a menthető”.

„A gyermek szenvedélybeteg családból való kiemelése sosem az első, hanem az egyik legutolsó lépés. A gyerekek közül nagyon sokan csak felnőttként szembesülnek azzal, milyen mértékű a családban szerzett sérülésük, de a rugalmasság komponenseinek hatékony támogatásával az egyén, a szakma és a társadalom is rengeteget tehet azért, hogy a szenvedélybetegség ne uralkodjon el életeken, sőt, egész generációkon.”

A délután a workshopoké volt. Itt meg tudtuk mutatni a gyakorlatban is például az érdeklődők közvetlen bevonásával, hogy hogyan kezdünk el dolgozni AAP-s felnőttekkel egy csoportban. Itt bizony igen sok papírzsebkendő fogyott az előbukkanó könnyek miatt. Volt kerekasztal beszélgetés számos szakember részvételével és arra is szántunk időt, hogy a Lurkóval és Bolyhossal történő gyakorlati esetmunkába is beavathassuk a résztvevők egy csoportját.

A szakmai programok lezárulása után a nap zárásaként táncházat és mesehallgatást illesztettünk be a konferencia legkitartóbb résztvevőinek. A Zurgó együttes zenéje sokakat megmozgatott, a Nagy Bercel által elmondott mese pedig sokakat leültetett a székre.

A média figyelmének, jelenlétének köszönhetően a konferencia üzenete számos felületen megjelent. Saját [youtube csatornánkon](https://www.youtube.com/watch?v=...) az esemény után a II. konferencia előadásait is elérhetővé tettük. Természetesen a www.kimondhato.hu oldalon is olvashatunk minderről.

Terveink

A tavalyi beszámolóinkhoz a jövőre vonatkozó konkrét cselekvési terveinket is mellékeljük. Ezt a tervet ismét beillesztjük a beszámolóinkba, azzal a kiegészítéssel, hogy az egyes pontok alá most dőlt betűvel azt is odáírjuk, egy év elteltével hol tart annak a tervnek, pontnak a megvalósulása.

Konkrét cselekvési tervek:

- A gyermekek elérése:
 - A gyermekek és serdülők tájékoztatásának megszervezése Óvodák, iskolák, ifjúsági, szabadidős központok.
 - *Ez folyamatosan történik, nemcsak általunk, hanem mindazon gyerekekkel foglalkozó szakemberek által, akik tudomást szereznek programunkról és megkeresnek bennünket, segítségünket kérve. Örömmel támogatunk minden ilyen törekvést személyes konzultációval és kiadványainkhoz való hozzájuttatással egyaránt*

- A kimondhato.hu weboldal, a Kimondható 10 „Elfeledett gyermekek családi titkai” kiadvány elérésének biztosítása a gyermekekkel kapcsolatban lévő szakemberek részére: óvodák, iskolák, gyermekorvosok, védőnők, gyermekjóléti központok, pedagógiai szakszolgálatok stb.
 - *Ez is folyamatosan működő lehetőség a Fogadó részéről. A kézbe vehető füzetformátumú kiadványokat szívesen postázzuk is az azt igénylő szakemberek, kollégák számára. Emellett a Kimondhatós kiadványok valamennyi száma PDF formátumban is letölthető.*
- Bolyhos mesekönyv
 - *A Fogadóban elérhető kiadvány*
- A széles nyilvánosság elérése:
 - Az érintettek: gyermekek, felnőtt gyermekek vagy szülők tapasztalatai, beszámolóí (anonim vagy nyílt módon) szövegek, képek, videók stb. formájában összegyűjtve, különböző csatornákon megjelenítve (tájékoztatók, közösségi média stb.).
 - *A Fogadó kliensei közül már többen is vállalták a nyilvánosság előtt a történetüket, mind személyes kiállítás, mind újságcikk, mind televíziós szereplés formájában*
 - A konferencia plakátját széles körben meg lehet osztani PDF vagy papír változatban.
 - *Ez megtörtént a konferencia előtt. A tavalyi konferenciánk után címlistát kezdtünk el vezetni azokról a szakemberekről illetve nem szakemberekről, akik jelezték számunkra a téma iránti érdeklődésüket illetve érintettségüket. A címlista fontos adatbázis számunkra a továbbiakban is ahhoz, hogy minél szélesebb körben értesülhessen a szakmai közvélemény és az érintettek közössége is*
 - Média bevonása
 - *A média érdeklődése folyamatosan mondható programunk iránt.*
 - Rövidfilmek nyilvánossá tétele, elkészítése, saját youtube csatorna
 - *Ezek terveink szerint megtörténtek, a rövidfilmek és mindkét eddigi Konferenciánk előadásai elérhetőek a youtube csatornánkon*
 - Fórum a nyilvánosság számára, El-Fogadó facebook oldal <https://www.facebook.com/elfogado/>
 - *folyamatosan működő oldalak, általuk információ is szerezhető illetve segítség is kérhető szakembereinktől*
 - Apa, Anya, Pia (Hogyan lehetnek MÉGIS boldogok a szenvedélybeteg szülők felnőtt gyermekei) könyv elérhetőségének biztosítása
 - *Működő lehetőség. Az kinyomtatott példányok nagyobb része már olyan helyre, (személyek, intézmények) olyan kézbe került, ahol hasznos lehet és szükség van rá*
- Érintett szülők elérése:

- Más szervezetekkel és szülőkkel foglalkozó intézményekkel programok a szülők és gyermekeik elérése érdekében, például a kimondható.hu weboldal, „Szülő mindenek előtt, szülő mindenek ellenére” kiadvány.
 - *Folyamatosan a figyelmünk középpontjában áll. Mindazon szülőket tájékoztatjuk a számukra készült kiadványokról, akikkel akár a Fogadóban, akár a Fogadón kívül kapcsolatba kerülünk. Egyben intézményünk szakembereinek és szolgáltatási lehetőségeinek igénybevételét is felkínáljuk. (egyéni konzultáció, pár-és családterápia, csoport látogatása)*
- Szakemberek elérése:
 - A szakemberek széles köre egészségügyi, szociális ellátás, pedagógusok
 - *Arra biztatjuk a programban aktív módon részt venni szándékozó szakembereket, hogy a mi rendezvényeink mellett, a saját területükön, saját településükön maguk is szervezzenek a témához kapcsolódó szakmai napot, hívjanak meg előadókat. Az esztergomi Fogadó az elsők között lépett ezen a területen és saját szakmai napjára Andrást és Piroskát is meghívta. Azokon az egyéb szakmai rendezvényeken ahová meghívást kaptunk, szintén beszélünk az elfeledett gyermekek segítésének módjairól és szükségességéről*
 - Speciális tájékoztató anyagok, programok (előkészítés alatt)
 - Képzés a szakembereknek
 - *Az képzés tematikájának kidolgozása megtörtént. Ezután a képzés meghirdetésére is sor került. 2020 év elején várhatóan lezajlik az első kurzus*

A fentiekben bemutatott és további terveink megvalósításának támogatására 2019-ben egyedi támogatási pályázatot nyújtottunk be Nemzeti Kulturális Alaphoz. A pályázat pozitív elbírálást kapott. Elképzeléseink szerint így biztosított lehet például a szakemberek számára kidolgozott képzéseink anyagi fedezete. Így lehetne segíteni a témába vágó helyi vagy országos szintű szakmai rendezvények, konferenciák létrejöttét. Külföldi szakmai anyagokat, könyveket is le tudunk majd fordíttatni és minél hamarabb az érdeklődő szakemberek és érintettek kezébe adni.

A Fogadó, mint gyakorlati hely

2019-ben is fogadtunk szociális munkás hallgatót. Őrizzük magunkról a gyakornokok által Fogadóról megfogalmazott „jó gyakorlati hely” pozíciót.

A családterápia továbbra is az intézmény erősségének számít, ami a szenvedélybetegség családon belüli kezelésére, prevencióra és az egészséges nevelés megerősítésére is alkalmas módszer. Az év során több, más munkaterületekről érkező és családterápiás képzésben részt vevő kollégának adott lehetőséget a Fogadó gyakorlati tapasztalatok megszerzésére és gyarapítására. A hallgatók nem csak mint megfigyelők, hanem mint koterapeuták is részesei lehettek a terápiás folyamatoknak.

Ellátottak köre 2019-ben

Szolgáltatásainkat Budapest minden területéből, kerületéből megtalálják. Emellett Pest megyei, sőt távolabbi megyékből is vannak klienseink. Társadalmi rétegzettség szempontjából a hajléktalan életet élő emberektől egészen a legmagasabb képzettséggel rendelkező emberekig megfordulnak nálunk érdeklődők vagy szakembereink segítségét igénylők.

Általánosságban megállapítható, hogy rendszerint nem csak konkrétan a szenvedélybetegség az egyetlen probléma, ami miatt kéri segítségünket. A szenvedély-betegség mellett gyakran a nehéz szociális helyzet, munkanélküliség, lakhatási gondok, pszichiátriai betegség is jelen van. A szolgáltatásainkat igénybe vevők között egy jól beazonosítható körként vannak jelen azok a fiatal vagy középkorú felnőttek, akiket az Apa, Anya, Pia könyv iránti érdeklődés hozott el a Fogadóba. Ők vagy már a könyv átvételekor jelezték, hogy szívesen beszélgetnének nálunk valakivel, vagy a könyv olvasása után tértek be hozzánk ismét. A mi figyelmünk is kiélesedett, s már a párterápiás alkalmakon is nagy érzékenységgel tudjuk azonosítani a magunk számára az AAP-s felnőtt gyermekeket.

Életkor szerint

Az alkoholproblémát kezelő csoportokon résztvevők átlag életkora 40-60 év körüli. Az egyéni és pár valamint a család terápiákra járók között a 30-50 év közötti korosztályok a leggyakoribbak, de előfordulnak huszonévesek is. Akádnak klienseink a nyugdíjas korosztályból is. A napközben bejárók között (ruhaadományt hozók és igénylők, álláskereső, megpihenni vágyók, információt kérők) változó. (20-90 év)

Betegségkép szerint

- Szenvedélybetegek: alkohol, drog, játék, gyógyszer, étkezési zavarok, társfüggőség,
- Pszichológiai – Pszichiátriai problémával: depresszió, személyiség zavarok, skizofrénia.
- Egyéb problémák: családi működési problémák, párkapcsolati problémák

Kliensforgalom 2019-ben a Kék Golyó utcai Fogadóban:

Közösségi ellátás:

Intézményünkben 2019-re 46 főre kapott állami finanszírozást. A 46 fős ellátotti számot intézményünk egész évben stabilan tartotta. Az adott évben 52 fővel volt a szolgáltatás igénybevételére szerződésünk.

Nappali ellátás:

Intézményünkben 2019-re 40 főre kapott állami finanszírozást. Adott évben 43 fővel volt a szolgáltatás igénybevételére szerződésünk.

Családterápiák száma: heti átlag **4 család**

Egyéni konzultációk száma: heti átlag **25 fő**

A belső térben folyó munkán kívül a külső fogadótér szolgáltatásait naponta átlagosan **5-6 ember** veszi igénybe /telefon, számítógép, információ kérés/.

Intézményünk mindazon klienseken túl, akikkel nappali és közösségi ellátásban ellátási szerződése volt, még 172 személy számára biztosított személyes konzultációs lehetőséget. Ebből 102 személy vett igénybe egyéni konzultációt, 70 személy pedig pár-vagy családkonzultációt.

Tevékenységek száma a Kék Golyó utcai Fogadóban havi bontásban

Hónapok	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Egyéni konzultációk száma	124	93	94	92	118	81	78	75	112	110	106	88
Családterápiás ülések száma	19	17	15	19	14	12	10	11	9	12	17	12

Ellátottak száma 2019-ben a Csap utcai Fogadóban

Az alacsonyküszöbű szolgáltatásunkat 2019-ben 1302 alkalommal vették igénybe.

Az általunk szervezett csoportokon 928 megjelenést regisztráltunk. Új kliensek száma **25 fő**.

A belső térben történő munkán kívül a külső fogadótér szolgáltatásait naponta átlagosan 5 fő veszi igénybe

Tevékenységek száma a Csap utcai Fogadóban havi bontásban

Hónapok	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Családterápiás ülések száma	2	-	1	3	1	1	1	1	1	-	-	1
Elterelésre járók száma	6	6	7	8	10	8	8	9	13	11	12	8
Pszichiáter egyéni ülések száma	18	18	19	18	19	19	20	15	18	16	18	14
Egyéb egyéni konzultációk száma	5	8	4	9	9	10	16	12	22	17	19	10